

Projekt financování investiční akce města Prostějov pomocí strukturálních fondů EU

Bc. Jiří Petržela

Diplomová práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Jiří Petržela**
Osobní číslo: **M12847**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Projekt financování investiční akce města Prostějov pomocí strukturálních fondů EU**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Vymezte základní pojmy týkající se hospodaření obcí.
- Vysvětlete možnosti čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU.

II. Praktická část

- Zpracujte socioekonomickou analýzu města Prostějov.
- Analyzujte hospodaření města Prostějov v období let 2007-2012.
- Navrhněte projekt financování investiční akce města Prostějov.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister a Principal, 2009, 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

MOLLE, Willem. The Economics of European Integration: Theory, Practice, Policy. Burlington: Ashgate Publishing, Ltd., 2006, 446 s. ISBN 978-0-7546-4812-3.

ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT. Regional Development Policies in OECD Countries. Paris: OECD Publishing, 2010, 384 s. ISBN 978-92-64-08722-4.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví. 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jiří Macháček**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **17. února 2014**
Termín odevzdání diplomové práce: **2. května 2014**

Ve Zlíně dne 17. února 2014

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takové dílo udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

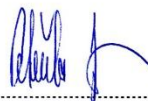
- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

30.4.2014

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem mojí diplomové práce je navrhnout vhodný způsob financování investiční akce města Prostějov.

V teoretické části jsou uvedeny základní pojmy, které se týkají obcí a jejich hospodaření. Dále je v teoretické části popsána problematika financování obcí a jejich investičních akcí pomocí dotací.

V praktické části je provedena socioekonomická analýza města Prostějov, dále je provedena analýza hospodaření města v letech 2007 – 2012. Poslední kapitola praktické části se věnuje konkrétnímu projektu, pro který navrhuji také nejvhodnější způsob financování.

Poslední část diplomové práce obsahuje mé závěry a doporučení.

Klíčová slova: obec, hospodaření obcí, dotace, analýza hospodaření, investiční akce

ABSTRACT

The key aim of the thesis is to find the most applicable way of financing the investment action of the town of Prostějov.

In the theoretical part of this work basic terms related to the financial management of the town are defined. Furthermore, the issue of financing the towns and cities in general is described and besides that the issue of financing investment actions of towns by using grants and funds is outlined.

In the participial part of this thesis the socioeconomic analysis of the town of Prostějov is made and consequently its financial management in the period of 2007 - 2012 is closely examined.

The last chapter is focused on the concrete project for which I suggest the most suitable way of financing. I conclude the thesis by presenting my findings, recommendations and further improvements.

Keywords: municipality, the financial management of the municipality, subsidies, analysis of the financial management of the municipality, the investment action

Tímto bych chtěl poděkovat vedoucímu diplomové práce Ing. Jiřímu Macháčkovi za odborné vedení a připomínky. Dále bych rád poděkoval zaměstnancům Magistrátu města Prostějov za poskytnutí nezbytných informací.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 OBEC.....	12
1.1 CHARAKTERISTIKA OBCE.....	12
1.2 PŮSOBNOST OBCE.....	13
1.2.1 Samostatná působnost.....	13
1.2.2 Přenesená působnost.....	14
1.3 ORGÁNY OBCE	15
2 HOSPODAŘENÍ OBCE	17
2.1 ROZPOČET OBCE.....	17
2.2 ROZPOČTOVÁ SKLADBA.....	20
2.3 ROZPOČTOVÝ PROCES.....	22
2.4 MAJETEK OBCE	24
3 FINANČNÍ ANALÝZA	25
3.1 VYBRANÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	26
4 FINANCOVÁNÍ OBCÍ POMOCÍ DOTACÍ.....	28
4.1 DOTACE NA STÁTNÍ ÚROVNI.....	28
4.2 DOTACE Z EVROPSKÉ UNIE.....	29
4.3 REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE.....	29
4.3.1 Cíle regionální politiky EU v období let 2007 – 2013.....	30
4.3.2 Nástroje politiky v období let 2007 – 2013.....	31
4.3.3 Operační programy pro Českou republiku v období let 2007 – 2013	32
4.4 PŘÍPRAVA PROGRAMOVACÍHO OBDOBÍ 2014 – 2020	33
II PRAKTICKÁ ČÁST	36
5 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTA PROSTĚJOV	37
5.1 POLOHA	37
5.2 OBYVATELSTVO	38
5.3 OBČANSKÁ VYBAVENOST A SLUŽBY	38
5.3.1 Školství	38
5.3.2 Sociální služby	38
5.3.3 Zdravotnické služby	39
5.4 INFRASTRUKTURA	39
5.4.1 Silniční doprava.....	39
5.4.2 Železniční doprava	40
5.4.3 Letecká doprava	40
5.4.4 Vodovody a kanalizace	40
5.4.5 Energie	40
5.5 TRH PRÁCE.....	40
5.6 CESTOVNÍ RUCH.....	42
6 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA PROSTĚJOV V LETECH 2007 - 2012.....	43

6.1	ANALÝZA PŘÍJMŮ.....	44
6.1.1	Daňové příjmy.....	45
6.1.2	Nedaňové příjmy.....	47
6.1.3	Kapitálové příjmy.....	48
6.1.4	Přijaté transfery.....	49
6.2	ANALÝZA VÝDAJŮ.....	50
6.2.1	Běžné výdaje.....	51
6.2.2	Kapitálové výdaje.....	52
6.3	VYBRANÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY.....	53
6.3.1	Ukazatel autarkie.....	53
6.3.2	Ukazatel běžné likvidity.....	54
6.3.3	Ukazatel dluhové služby.....	54
7	PROJEKT FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍ AKCE MĚSTA PROSTĚJOV	56
7.1	POPIS PROJEKTU.....	56
7.2	SÍŤOVÁ ANALÝZA.....	58
7.3	FINANCOVÁNÍ PROJEKTU.....	65
	ZÁVĚR.....	73
	NA SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	74
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	80
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	81
	SEZNAM TABULEK.....	82
	SEZNAM GRAFŮ.....	83

ÚVOD

Tématem mojí diplomové práce je Projekt financování investiční akce města Prostějov pomocí strukturálních fondů EU. Cílem práce bude navrhnout nejvhodnější způsob financování projektu vybudování propojovacích úseků cyklostezek na území města Prostějov. V Prostějově je vybudovaná široká síť cyklostezek, ale většina úseků není dosud propojena.

Při zpracování této diplomové práce použiji metodu sběru a analýzy dat. Informace, které jsou nezbytné pro zpracování diplomové práce, budu čerpat z odborné literatury, právních norem, interních dokumentů a dat dostupných na internetových serverech.

V teoretické části této diplomové práce nejprve teoreticky vymezím základní pojmy týkající se obce. Druhá kapitola bude věnována hospodaření obce. Zaměřím se zejména na rozpočet obce, rozpočtovou skladbu, rozpočtový proces a majetek obce. Třetí kapitola teoretické části se bude věnovat finanční analýze. Zde uvedu vybrané ukazatele finanční analýzy, které následně v praktické části vypočítám. V poslední kapitole teoretické části se zaměřím na možnosti financování obcí pomocí dotací, a to jak na státní, tak i evropské úrovni. V této kapitole také uvedu aktuální informace o novém programovacím období 2014 – 2020.

V praktické části provedu socioekonomickou analýzu města Prostějov, ve které se zaměřím na základní socioekonomické ukazatele. V další části provedu analýzu hospodaření města Prostějov v období let 2007 – 2012, pro dané období vypočítám a zanalyzuji vybrané ukazatele finanční analýzy. Na základě finanční analýzy poté navrhnu projekt financování investiční akce města Prostějov. V poslední části se budu věnovat popisu konkrétního projektu, zpracuji časovou analýzu činností projektu, z jejichž výsledku budu schopen určit nejkratší možnou dobu realizace projektu, dále provedu analýzu možností financování investiční akce města a navrhnu nejvhodnější způsob financování.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBEC

V první kapitole své diplomové práce charakterizují obec jako územně samosprávný celek, dále uvedu působnost obce a také orgány obce.

Pojem obec je definován přímo Ústavou České republiky, ve které se uvádí v Článku 99, že Česká republika je členěna na obce, které jsou základními územně samosprávnými celky. (Česko, 1993)

1.1 Charakteristika obce

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích definuje obec jako základní územní samosprávné společenství občanů tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce. (Česko, 2000)

Charakteristickými znaky obce jsou:

- vlastní území,
- obyvatelstvo obce,
- soustava orgánů, jimiž jedná a uskutečňuje svou vůli,
- vystupování v právních vztazích svým jménem,
- právní subjektivita a právotvorba,
- vlastní majetek a hospodaření podle vlastního rozpočtu. (Koudelka, 2007, s. 94)

Obce na území České republiky spadají pod správní obvody okresů a současně pod územní obvody krajů.

Podle Horzinkové a Novotného se klasifikace obcí dělí na:

Obec – základní typ jednotky územní samosprávy.

Městys – podle současné právní úpravy je obec městysem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyjádření vlády.

Město – městem je obec, která má nejméně 3 000 obyvatel a pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, po předchozím projednání vládou. Vláda stanovila svým usnesením č. 418 ze dne 2. května 2001 kritéria pro posuzování žádostí obcí o stanovení městem.

Statutární města – jsou to města vyjmenovaná v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích a momentálně je v České republice 25 statutárních měst. Statutární města se mohou členit

na jednotlivé městské obvody či městské části, kdy tyto obvody nebo části mají vlastní orgány samosprávy. (Horzinková a Novotný, 2008, s. 99 – 101)

1.2 Působnost obce

Působnost je oblast činnosti subjektu veřejné správy v rámci úpravy určitých společenských vztahů (věcná působnost), na určitém území (územní působnost), vůči určitému okruhu osob (osobní působnost) a v určitém čase (časová působnost). (Koudelka, 2007, s. 122)

Podle § 7 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích spravuje obec své záležitosti samostatně (samostatná působnost). Státní správu, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánu obce, vykonává tento orgán jako svou přenesenou působnost. (Česko, 2000)

1.2.1 Samostatná působnost

Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny státu, krajům, nebo pokud nejde o přenesenou působnost obce. Samostatná působnost obcí je uvedena v zákonech jednak příkladným výčtem a jednak jako péče v územním obvodu obce v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o komplexní územní rozvoj, zejména o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeby ochrany a rozvoje zdravých životních podmínek, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. (Koudelka, 2006, s. 25)

Do samostatné působnosti obce ze zákona o obcích zejména patří:

- hospodaření obce, nabývání, zcizení a zatěžování majetku obce, poskytování a přijímání půjček,
- vydávání komunálních dluhopisů,
- program rozvoje územního obvodu obce,
- rozpočet obce,
- závěrečný účet obce,
- přezkoumání hospodaření,
- trvalé a dočasné peněžní fondy obce,
- právnické osoby a organizační složky obce, účasti obce na právnických osobách,

- vydávání obecně závazných vyhlášek,
- místní referendum,
- spolupráce s jinými obce a další. (Koudelka, 2007, s. 124 – 146)

1.2.2 Přenesená působnost

Státní správa vykonávaná obcí je přenesená působnost, jež je určena ve speciálních zákonech, přičemž na obce je přenesena rozdílná míra státní správy. Dle Ústavy může zákon svěřit orgánům územní samosprávy výkon státní správy. I když se hovoří o svěřeni orgánům, které taky fakticky přenesenou působnost realizují, jde o působnost obce, jelikož obec je subjekt práva a její orgány nemohou existovat bez existence samotné obce. Pokud jde o přenesenou státní správu podléhající instančnímu postupu, pak je na obec přenesena vždy prvoinstanční příslušnost. (Koudelka, 2007, s. 148)

Při výkonu přenesené působnosti se obec řídí právním řádem, ale i usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů, s výjimkami při vydávání nařízení obce při rozhodování o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech osob, kdy se řídí jen právním řádem. (Koudelka, 2007, s. 148)

Do **přenesené působnosti** obce patří následující činnosti:

- vydávání nařízení obce,
- projednávání přestupků,
- rozhodování o místních komunikacích, aj. (Česko, 2000; Provazníková, 2009, s. 31)

Podle rozsahu výkonu přenesené působnosti rozlišujeme:

- **obce s matričním úřadem,**
- **obce se stavebním úřadem,**
- **obce s pověřeným obecním úřadem,**
- **obce s rozšířenou působností.** (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 135)

Obec s pověřeným obecním úřadem vykonává přenesenou působnost pro více obcí v zákonem stanoveném rozsahu a ve správních obvodech daných vyhláškou Ministerstva vnitra ČR. Ze zákona o obcích vykonávají tuto působnost statutární města. Obec s pověřeným obecním úřadem je oprávněna rozhodovat v přenesené působnosti v prvním stupni ve správním řízení o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech osob, pokud zvláštní zákon výslovně nestanoví příslušnost jinou. (Koudelka, 2007, s. 151.)

Obec s rozšířenou působností vykonává přenesenou působnost pro více obcí v zákonem stanoveném rozsahu a ve správních obvodech daných vyhláškou Ministerstva vnitra. Obce s rozšířenou působností vznikly k 1. 1. 2003 a převzaly většinu působností zrušených okresních úřadů v rámci 2. etapy reformy veřejné správy. (Koudelka, 2007, s. 152)

Obec s rozšířenou působností má v přenesené působnosti na starost činnosti týkající se:

- řidičských a občanských průkazů, cestovních dokladů,
- sociálních služeb a dávek,
- evidence obyvatel,
- dopravy, silničního hospodářství pro silnice II. a III. třídy,
- péče o zdravotně postižené, o staré, o nepřízpůsobivé občany,
- živnostenský úřad,
- vodoprávního řízení,
- sociálně právní ochrany dětí,
- státní správy lesů,
- rozhodování v oblasti rybářství a myslivosti, aj. (Provazníková, 2009, s. 31)

1.3 Orgány obce

Podle zákona o obcích jsou orgány obce:

- **zastupitelstvo obce,**
- **rada obce,**
- **starosta,**
- **obecní úřad,**
- **zvláštní orgány obce.** (Česko, 2000)

Zastupitelstvo obce tvoří členové zastupitelstva zvolení ve všeobecných, rovných a přímých volbách tajným hlasováním. Počet členů zastupitelstva stanoví na každé volební období před vyhlášením voleb zastupitelstvo obce. (Horzinková a Novotný, 2008, s. 136)

V průběhu volebního období nelze počet členů zastupitelstva měnit, pokud nedojde k vyhlášení nových voleb. Počet členů zastupitelstva může být nižší než stanovený počet, ale nesmí klesnout pod jednu třetinu oproti počtu určenému podle zákona. (Horzinková a Novotný, 2008, s. 137)

Rada obce je výkonným orgánem obce v samostatné působnosti a za její výkon odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě rozhodovat jen tehdy, stanoví-li tak zákon. Radu obce tvoří starosta, místostarosta, případně místostarostové a další členové rady. Počet členů rady obce musí být lichý a je tvořen nejméně 5 a nejvíce 11 členy. Celkový počet členů rady nesmí přesáhnout jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Rada obce se nevolí v obcích, kde má zastupitelstvo méně než 15 členů. (Horzinková a Novotný, 2008, s. 147)

Starosta je orgánem obce a zastupuje obec navenek. Úkony vyžadující schválení zastupitelstva obce nebo rady obce může starosta provést pouze po jejich předchozím schválení, jinak jsou tyto úkony neplatné. Starosta je volen zastupitelstvem a ze své funkce je zastupitelstvu odpovědný. (Horzinková a Novotný, 2008, s. 148)

V obcích, kde se nevolí rada obce, má starosta kromě dalších pravomocí také další pravomoci, které jinak přísluší radě, s výjimkou:

- vydávání nařízení obce,
- stanovení rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizování a zrušování odborů a oddělení obecního úřadu,
- stanovení celkového počtu zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce,
- na základě podnětů přezkoumání opatření přijatých obecním úřadem v samostatné působnosti a komisemi. (Horzinková a Novotný, 2008, s. 150)

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou (místostarosty), tajemníkem obecního úřadu a zaměstnanci obce zařazenými do obecního úřadu. V čele obecního úřadu stojí starosta, úkoly zaměstnavatele však vykonává tajemník obecního úřadu. Jednotlivé odbory a oddělení obecního úřadu může zřizovat rada obce. V samostatné působnosti plní obecní úřad úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce. V přenesené působnosti vykonává státní správu s výjimkou věcí, které patří do působnosti zastupitelstva obce nebo rady obce, případně komisí. (Horzinková a Novotný, 2008, s. 152 – 153)

Zvláštní orgány obce jsou zřizovány na základě zvláštního zákona. Zřizuje je starosta pro výkon přenesené působnosti, současně starosta jmenuje a odvolává členy zvláštních orgánů obce. (Horzinková a Novotný, 2008, s. 156)

2 HOSPODAŘENÍ OBCE

V následující kapitole se zaměřím na specifikaci pojmů, které se týkají hospodaření obce. Budu se věnovat rozpočtu obce, rozpočtovému procesu, rozpočtové skladbě a také hospodaření s majetkem obce.

Legislativa týkající se hospodaření obcí:

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
- Zákon č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky,
- Zákon č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla,
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní,
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole,
- Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávních celků a dobrovolných svazků obcí,
- Vyhláška MF ČR č. 332/2002 Sb., o rozpočtové skladbě,
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
- aj.

Obce, jako územní samosprávné celky, jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Stát může do činností územních samosprávných celků zasahovat, jestliže to vyžaduje ochrana zákona, a to jedině způsobem stanoveným zákonem. (Otrusínová a Kubíčková, 2011, s. 5)

2.1 Rozpočet obce

V rámci soustavy veřejných rozpočtů jsou na úrovni územních samosprávných celků sestavovány rozpočty obce nebo kraje. Rozpočty územních samosprávných celků jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy, ve kterých se soustřeďují jak příjmy, které obec získá na základě přerozdělení v rozpočtové soustavě, tak příjmy generované vlastní činností obce. Územní rozpočet je vytvářen, rozdělován a používán, stejně jako ostatní veřejné rozpočty v rozpočtové soustavě s využitím nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování, který je typický pro všechny veřejné rozpočty. (Provažníková, 2009, s. 57).

Rozpočet obce je hlavním a základním nástrojem finančního hospodaření územních samosprávných celků a vychází z rozpočtového výhledu. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 13)

Rozlišujeme tři typy rozpočtu:

1. vyrovnaný rozpočet – příjmy se rovnají výdajům,
2. přebytkový (suficitní) rozpočet – příjmy přesahují výdaje,
3. schodkový (deficitní) rozpočet – výdaje přesahují příjmy.

Příjmy rozpočtu obce jsou tvořeny zejména:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledku vlastní činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů nebo jiného zákona příjmem obce, která organizaci zřídila,
- výnosy z místních poplatků podle zvláštního zákona,
- výnosy daní a podíly na nich podle zvláštního zákona,
- dotace ze státního rozpočtu a státních fondů,
- dotace z rozpočtu kraje,
- přijaté peněžní dary a příspěvky,
- aj. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s 14)

Výdaje rozpočtu obce představují zejména:

- úhrady závazků vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony,
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
- výdaje spojené s výkonem veřejné správy, ke které je obec pověřena zákonem,
- úhrady závazků vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila,
- úhrady závazků přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
- úhrada úroků z přijatých půjček a úroků,
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležející jejich vlastníkům,
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,

- jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely. (Otrusínová a Kubíčková, 2011, s 14 - 15)

Rozpočet se zpravidla stanovuje jako vyrovnaný, ale může být schválen také jako přebytkový, pokud některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou li určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let. Schodkový rozpočet může být však schválen pouze v případě, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky z minulých let nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného celku. (Otrusínová a Kubíčková, 2011, s. 13)

Funkce rozpočtu

Každý územní rozpočet plní důležité základní funkce:

- **alokační**
- **redistribuční**
- **stabilizační**
- **autorizační**
- **kontrolní a řídicí**
- **informační** (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 166; Peková, 2011, s. 214 – 215)

Alokační funkce je na úrovni územní samosprávy rozhodující, prostřednictvím finančních prostředků soustředěných v územním rozpočtu se financují různé potřeby v lokálním nebo regionálním veřejném sektoru – slouží k zabezpečování veřejných statků. (Peková, 2011, s. 214)

Redistribuční funkcí rozumíme přerozdělování finančních prostředků mezi jednotlivé ekonomické subjekty. Tuto funkci plní hlavně státní rozpočet. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 166).

Stabilizační funkce je také plněna hlavně ze státního rozpočtu a jedná se o ovlivňování základních ekonomických veličin prostřednictvím fiskální politiky státu. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 166).

Autorizační funkcí rozumíme schválení a respektování výše příjmů a výdajů rozpočtu. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 166).

Rozpočet dále plní funkci **kontrolní** a **řídící**. Rozpočet je totiž považován za základ pro vnitřní řízení jednotlivých institucí, odborů apod. Současně rozpočet umožňuje jejich kontrolu a sledování prostřednictvím zastupitelstva, veřejností, nezávislým kontrolorem, apod. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 167)

Rozpočet také **poskytuje informace** o tom, co chce samospráva udělat v dalším kalendářním roce a především poskytuje informace pro již zmíněné funkce, které rozpočet plní. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 167)

2.2 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba je jedním z významných předpisů z oblasti hospodaření veřejných rozpočtů, který jednotným způsobem kvalifikuje peněžní operace těchto subjektů a umožňuje tak informovat o jejich rozpočtovém hospodaření. (Tomancová, Brtoun a Obrovský, 2009, s. 91)

V ČR rozpočtová skladba upravuje způsob třídění všech peněžních operací veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů státu, obcí a krajů, včetně operací organizačních složek, u kterých jsou obce a kraje zřizovatelem. Jde o systematické, jednotné a přehledné třídění příjmů a výdajů z různých hledisek. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 213)

Základní třídění rozpočtové skladby podle Tomancové, Brtouna a Obrovského

- odpovědností třídění (kapitola),
- odvětvové třídění (paragraf),
- druhové třídění (položka). (Tomancová, Brtoun a Obrovský, 2009, s. 92)

Odpovědností třídění vyjadřuje okruh působnosti a odpovědnosti subjektu za část rozpočtových prostředků. Pro územní samosprávné celky není odpovědnostní třídění povinné, naopak u státního rozpočtu je povinnost toto třídění využívat (Tomancová, Brtoun a Obrovský, 2009, s. 93; (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 214)

Podle hlediska **druhového** se třídí veškeré příjmy a výdaje veřejných rozpočtů dle příjmových a výdajových druhů. Mezi jednotky třídění patří: rozpočtové třídy, seskupení rozpočtových položek, podseskupení rozpočtových položek a rozpočtové položky. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 169)

Druhové třídění se týká všech operací, které rozdělujeme do tří základních okruhů:

- **příjmy** – veškeré nenávratně přijaté prostředky, zejména charakteru daní a poplatků, příjmů z poskytnutých služeb, příjmů z prodeje a pronájmu majetku a přijatých darů a dotací,
- **výdaje** – veškeré nenávratně poskytnuté prostředky, zejména charakteru plateb za nakoupené zboží a služby včetně platů a úhrad souvisejících s vykonanou prací vlastních zaměstnanců a transferu prostředků,
- **financování** – zahrnuje přírůstek termínovaných závazků minus splátky jistiny závazků plus pokles stavu hotovosti minus přírůstek čistých poskytnutých půjček a uskutečněných finančních investic ve sledovaném období, jejichž cílem je optimalizace likvidity. (Tomancová, Brtoun a Obrovský, 2009, s. 93)

Podle druhového třídění se třídí peněžní operace do sedmi tříd:

- **příjmové operace**
 - 1 - daňové příjmy
 - 2 - nedaňové příjmy
 - 3 - kapitálové příjmy
 - 4 - přijaté dotace
- **výdajové operace**
 - 5 - běžné výdaje (provozní)
 - 6 - kapitálové výdaje (investiční)
- **financování**
 - 8 - třída 8 (Tomancová, Brtoun a Obrovský, 2009, s. 94)

Odvětvové třídění umožňuje určit, na jaký účel jsou finanční prostředky vydávány, do jakých oblastí či odvětví veřejného sektoru plynou. Netřídí se zde všechny operace, ale jen všechny výdajové operace a u územních samosprávných celků také vybrané nedaňové a kapitálové příjmy. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 216)

Nyní popíši jednotlivé třídy dle druhového členění:

třída 1 - Daňové příjmy

- tvoří nejvýznamnější skupinu příjmů územních rozpočtů,
- mají charakter běžných příjmů,
- každoročně se opakují (ne vždy ve stejné výši),

- spadají sem příjmy ze svěřených daní, sdílených daní, místních daní a správních poplatků. (Peková, 2011, s. 239 – 242)

třída 2 – Nedaňové příjmy

- příjmy z vlastní hospodářské činnosti, které jsou nenávratné povahy, spadají sem příjmy z pronájmu majetku, užitelské poplatky, příjmy z pokut, dary, aj. (Provazníková, 2009, s. 182)

třída 3 – Kapitálové příjmy

- do této třídy spadají příjmy z prodeje majetku, akcií a majetkových podílů
- výše těchto příjmů je závislá na množství nepotřebného dlouhodobého majetku, který by obec mohla prodat – jedná se tedy o příjmy, které se neopakují (Peková, 2011, s. 217)

třída 4 – Přijaté dotace

- můžeme je rozdělit na investiční (kapitálové) a neinvestiční (běžné)
- investiční dotace jsou určeny, jak z názvu vyplývá, k financování investičních akcí,
- neinvestiční dotace jsou určeny k financování provozních potřeb (Provazníková, 2009, s. 147)
- v současné době jsou obcím poskytovány:
 - dotace schválené zákonem o státním rozpočtu
 - dotace z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu
 - dotace z rezortních kapitol
 - dotace ze státních fondů
 - dotace z fondů Evropské unie (Peková, 2011, s. 475 – 477)

2.3 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces je podle Tomancové, Brtnouna a Obrovského souhrnem činností, které jsou nezbytně nutné k dodržování zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a zejména k řízení hospodaření města či obce v daném rozpočtovém období. Jedná se o neustále se opakující proces plánování, realizace, kontroly a aktualizace dokumentů. (Tomancová, Brtnoun a Obrovský, 2009)

Práce spojené se sestavováním návrhu veřejného rozpočtu začínají zpravidla půl roku i dříve před začátkem nového rozpočtového období. Sestavení návrhu rozpočtu je nejsložitější etapa rozpočtového procesu, pokud má být rozpočet reálným finančním plánem. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 217)

Rozpočtový proces má čtyři základní fáze:

- **návrh rozpočtu** – na úrovni obcí zpracovávají návrh rozpočtu úředníci obce (např. finančního odboru).
- **projednání a schválení rozpočtu** – v ČR projednává a schvaluje rozpočet obce volené zastupitelstvo, vyjadřují se výbory, zejména finanční a rozpočtový výbor,
- **plnění rozpočtu** – za plnění rozpočtu jednotlivých subjektů územní samosprávy jsou odpovědní výkonné orgány obce,
- **kontrola plnění rozpočtu**
 - průběžnou kontrolu plnění rozpočtu provádějí výkonné orgány obce a také zastupitelstvo
 - následnou kontrolu plnění rozpočtu provádí zastupitelstvo obce, kdy projednává závěrečný účet obce, který je přehledem o skutečném vývoji plnění rozpočtu obce. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 217 - 219)

V průběhu rozpočtového procesu je nezbytně nutné dodržovat rozpočtové zásady. Mezi tyto zásady patří:

- **zásada úplnosti** – státní rozpočet musí obsahovat veškeré finanční operace,
- **zásada jednotnosti** – veškeré příjmy a výdaje procházejí centrálním rozpočtem, kde jsou zároveň zaznamenány účetně – jsou tedy zachyceny v jediném dokumentu jednotným způsobem,
- **zásada reálnosti a pravdivosti** – souvisí s kvalitou odhadů rozpočtových příjmů a výdajů, sestavení reálného rozpočtu má zabránit nutnosti různých rozpočtových přesunů,
- **zásada každoročního sestavování a schvalování** – rozpočet se sestavuje každoročně, jednoroční období umožňuje lepší přehled o struktuře příjmů a výdajů,
- **zásada vyrovnanosti** – zlaté pravidlo rozpočtové politiky, příjmová strana rozpočtu by se měla rovnat výdajové,

- **zásada publicity** – všechny obce i kraje jsou povinny rozpočty zveřejňovat,
- **zásada přehlednosti** – pevné stanovení věcné struktury rozpočtu, v rámci níž jsou logicky seřazeny a rozděleny příjmy a výdaje (viz. Rozpočtová skladba),
- **zásada efektivnosti a hospodárnosti** – stanovuje neekonomičtější použití rozpočtových prostředků,
- **zásada přednosti výdajů před příjmy** – vyjadřuje skutečnost, že výdaje by se měly využívat k ekonomickému růstu, pro který je třeba zajistit příslušné prostředky. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 167 – 169)

2.4 Majetek obce

Vlastnictví majetku je jedním z nejdůležitějších předpokladů existence obce. (Nahodil, 2009, s. 76)

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích musí obec využívat svůj majetek účelně a hospodárně v souladu se zájmy obce a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku, který musí být současně chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. (Česko, 2000)

O způsobu využívání majetku rozhoduje především volený orgán obce, tedy zastupitelstvo. Za svá rozhodnutí o hospodaření s majetkem obce je zastupitelstvo odpovědné občanům obce. (Nahodil, 2009, s. 76)

Vlastnictví majetku je předpokladem:

- rozvoje lokálního veřejného sektoru, občanské vybavenosti apod.,
- existence a rozvoje vlastní podnikatelské činnosti obce,
- možnosti získat úvěr, neboť obec může ručit za úvěr svým majetkem. (Nahodil, 2009, s. 77, Peková, Pilný a Jetmar, 2008, s. 132)

Přehled o majetku z hlediska jeho struktury a zdrojů financováním v peněžním vyjádření je rozvaha, kterou je obec povinna sestavovat k rozvahovému dni. (Nahodil, 2009, s. 76)

3 FINANČNÍ ANALÝZA

V této kapitole se zaměřím na vybrané ukazatele finanční analýzy, které následně využiji v praktické části diplomové práce.

Finanční analýza je specifickou složkou finančního řízení, které v řízení podnikatelských subjektů poskytuje důležité a nezastupitelné informace o jednotlivých stránkách finanční situace. Na rozdíl od finančního účetnictví není upravována žádnými obecně závaznými právními předpisy nebo standardy. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 85)

Finanční analýza je významná pro zkvalitnění finančního rozhodování na úrovni každého subjektu územní samosprávy. Na úrovni samosprávy je finanční analýza důležitým nástrojem řízení. (Pechová, 2011, s. 232)

Cíle finanční analýzy mohou být rozlišeny na třech úrovních:

- rozšířit, doplnit a zjednodušit údaje o procesech v podniku poskytované především finančními výkazy za minulé období,
- umožnit srovnání s jinými subjekty, s průměrnými hodnotami za obor, odvětví, za celé národní hospodářství, a tak umožnit hodnocení finanční situace,
- prostřednictvím zjištěných hodnot ukazatelů, souvislostí a vývojových trendů a jejich srovnáním s hodnotami dosahovanými v jiných subjektech odhadnout vývoj procesů v budoucích obdobích. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 85)

Výše uvedené cíle může finanční analýza plnit nejen v oblasti soukromé sféry, ale také v oblasti sféry municipální. Je však nutné zohlednit specifika, která jsou s procesy municipálních jednotek spojena, především jako důsledek jiného principu financování. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 85)

Hlavní oblasti finanční analýzy jsou:

- běžná část rozpočtu
- kapitálová část rozpočtu
- analýza využívání návratných příjmů
- analýza hospodaření s majetkem (Pechová, 2011, s. 232)

Finanční analýza v municipální firmě se v podrobnějším pohledu zaměřuje na:

- analýzu hospodaření v běžné části rozpočtu,
- analýzu druhů příjmů a výdajů,

- analýzu salda běžného rozpočtu,
- analýzu dosahovaných úspor,
- analýzu investičních výdajů a příjmů,
- analýzu nákladů na údržbu a správu majetku,
- analýzu vytváření a využívání rezerv,
- analýzu závazků,
- analýzu majetku,
- analýzu celkových provozních nákladů. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 87)

3.1 Vybrané ukazatele finanční analýzy

V této části své diplomové práce uvedu vybrané ukazatele finanční analýzy, které budu posléze v praktické části počítat.

Při výpočtu těchto ukazatelů se vychází z účetního výkazu rozvaha výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu.

Ukazatel autarkie

Jedná se o typický ukazatel pro municipální sféru, který vyjadřuje míru, v níž je municipální firma soběstačná z hlediska pokrytí nákladů hlavní činnosti z dosažených výnosů. Ukazatel by měl dosahovat hodnot vyšších než 1 – tehdy jsou výnosy vyšší než náklady a municipální firma je schopná pokrývat náklady hlavní činnosti z dosažených výnosů. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 112)

$$\text{Autarkie} = \frac{\text{Výnosy z hlavní činnosti}}{\text{Náklady na hlavní činnost}} \times 100$$

Ukazatel běžné likvidity

Tento ukazatel považuje za prostředky využitelné k úhradě závazků všechny položky oběžných aktiv. V podnikatelském prostředí se jedná o nejčastěji využívaný ukazatel. odborná literatura uvádí, že by se doporučená hodnota ukazatele běžné likvidity měla pohybovat v rozmezí 1,5 – 2,5. Čím je hodnota ukazatele běžné likvidity vyšší, tím je vyšší schopnost uhrazovat závazky. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 100 – 101)

Ukazatel běžné likvidity je jedním z ukazatelů Soustavy informativních a monitorujících ukazatelů

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva celkem}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Ukazatel dluhové služby

Hraniční limit, který pro tento ukazatel stanovilo obcím Ministerstvo financí České republiky, je 30%. Pokud obce tento limit překročí, obešle obce Ministerstvo financí dopisem, na základě kterého musí obce přijmout opatření, aby v příštím roce tento ukazatel nepřekročila. Pokud dojde k překročení limitu i v následujícím roce, předá Ministerstvo seznam obcí, které limit opakovaně překročily poskytovatelům finančních prostředků ze státního rozpočtu a státních fondů a poskytovatelé k vzniklé skutečnosti mohou přihlédnout v případě, že bude některá z obcí žádat o návratnou finanční výpomoc nebo půjčku. (Provazníková, 2009, s. 199 – 200)

číslo řádku	název položky	odkaz na rozpočtovou skladbu nebo jiné vymezení ukazatele	stav k 31.12. sledovaného roku
1	daňové příjmy	třída 1	
2	nedaňové příjmy	třída 2	
3	přijaté dotace souhrnného finančního vztahu	seskupení položek 4112 + 4212	
4	dluhová základna	ř. 1 + ř.2 + ř. 3	
5	úroky	položka 5141	
6	splátky jistiny a dluhopisů	položka 8xx2 a 8xx4	
7	splátky leasingu	položka 5178	
8	dluhová služba	ř. 5 + ř. 6 + ř. 7	
9	ukazatel dluhové služby	ř. 8 / ř. 4	< 30%

Tabulka 1: Výpočet dluhové služby

(Provazníková, 2009, s. 200)

4 FINANCOVÁNÍ OBCÍ POMOCÍ DOTACÍ

V následující kapitole popíši možnosti financování obcí pomocí dotací. Nejprve se budu věnovat dotacím na státní úrovni, následně se zaměřím na evropské dotace.

4.1 Dotace na státní úrovni

Provazníková uvádí, že velmi významnou skupinu dotací představují dotace vyplácené v rámci souhrnného vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí. (Provazníková, 2009, s. 150).

Podle Pekové jsou dotace z rozpočtové soustavy do územních rozpočtů projevem existence přerozdělovacích procesů uvnitř soustavy veřejných rozpočtů, tedy projevem solidarity (Peková, 2011, s. 261 – 262).

K financování výkonu přenesené působnosti slouží obcím zejména dotace a správní poplatky, které mohou obce za provedené správní úkony vybírat. Pokud mají obce na dotace automaticky nárok, jsou jim peněžní prostředky vypláceny pravidelně, aniž by o ně obce musely žádat. V tomto případě hovoříme o **nárokových dotacích**. (Provazníková, 2009, s. 147)

V případě, že obec musí o dotaci žádat, musí splnit určitá kritéria a nemá na dotaci automatický nárok, hovoříme o **dotaci nenárokové**. (Provazníková, 2009, s. 147)

Kromě dotací na financování přenesené působnosti jsou obcím vypláceny převážně účelové dotace a to jak běžné (na financování provozních potřeb), tak i kapitálové (investiční) na zajištění určitého standardu poskytovaných veřejných statků (Provazníková, 2009, s. 147)

Obce mohou získat také **dotace od odvětvově příslušných ministerstvem**, kdy například Ministerstvo vnitra České republiky poskytuje dotaci na prevence a snižování kriminality, dále mohou získat obce mimořádné dotace ze státního rozpočtu jak investičního, tak i neinvestičního charakteru. Tyto dotace představují čerpání rezerv státního rozpočtu podle rozhodnutí vlády. Obcím mohou být poskytnuty také nenárokové dotace z rozpočtových kapitol některých ministerstev (Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo dopravy apod.). (Provazníková, 2009, s. 147 - 148)

V rámci grantových programů, které vyhláší jednotlivá ministerstva, jsou obcím vypláceny také kapitálové (investiční) dotace. Tyto dotace jsou nenárokové a obce o jejich při-

dělení žádají. Přidělení dotace je plně v kompetenci daného ministerstva. Kromě dotací na financování přenesené působnosti jsou obcím vypláceny převážně účelové dotace a to jak běžné (na financování provozních potřeb), tak i kapitálové (investiční) na zajištění určitého standardu poskytovaných veřejných statků (Provazníková, 2009, s. 148)

Obce mohou také žádat o **dotace ze státních mimorozpočtových fondů**. Tyto dotace jsou zpravidla účelové a kapitálové. Nejčastěji se jedná o dotace ze Státního fondu životního prostředí, kde je podmínkou poskytnutí vlastních finančních prostředků obcí na investice s ekologickým aspektem. Na podporu bytové výstavby jsou určeny dotace ze Státního fondu rozvoje bydlení. Státní fond dopravní infrastruktury slouží na údržbu a opravy komunikací. (Provazníková, 2009, s. 148)

Dotace mohou být poskytnuty obcím také od krajů a to jak v rámci samostatné působnosti kraje (například na podporu cestovního ruchu, tak také přerozdělením některých typů dotací, jenž kraje získaly ze státního rozpočtu (příspěvky na sociální služby, na Jednotky dobrovolných hasičských požárních sportů apod.) (Provazníková, 2009, s. 149)

4.2 Dotace z Evropské unie

Se vstupem České republiky do Evropské unie nabylo významu čerpání dotací ze strukturálních fondů a Kohézního fondu. Dotace z Evropské unie jsou však také spojeny se spolufinancováním ze strany územních samospráv a jsou většinou propláceny až po realizaci akce. Dotace z Evropské unie mohou mít charakter jak kapitálových, tak běžných dotací a obvykle jsou přísně účelové. Prostředky z fondů Evropské unie jsou od roku 2006 zahrnuty do rozpočtů příslušných kapitol státního rozpočtu. (Provazníková, 2009, s. 149)

4.3 Regionální politika Evropské unie

„Regionální politika Evropské unie patří mezi její nejvýznamnější aktivity.“ (Marek a Kantor, 2009, s. 17)

Podíl regionální politiky na celkovém rozpočtu Unie je ve výši kolem 35% a představuje tak druhou nejvýznamnější výdajovou kategorii po společné zemědělské politice. (Marek a Kantor, 2009, s. 17)

Grospič uvádí, že regionální politika je prováděna v Evropské unii na několika úrovních, a sice na:

- **nadnárodní úrovni**, kdy je regionální politika prováděna relativně nezávisle přímo EU
- **národní úrovni**, kdy je regionální politika silně diferencovaná, protože je uskutečňována jednotlivými členskými zeměmi
- **regionální úrovni** – tato úroveň regionální politiky funguje ve většině zemí a je dlouhodobě posilována. (Grospič, 2008, s. 114)

4.3.1 Cíle regionální politiky EU v období let 2007 – 2013

Na období let 2007 – 2014 byly v oblasti regionální politiky stanoveny 3 základní cíle:

- Konvergence,
- Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost,
- Evropská územní spolupráce. (Marek a Kantor, 2009, s. 24)

Cíl 1 Konvergence se zaměřoval na podporu růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech, tedy v regionech, jejichž HPD na obyvatele je nižší než 75% průměru celé EU. Pod tento cíl spadá celá Česká republika s výjimkou hlavního města Prahy. Podpora pro Cíl 1 Konvergence je čerpána s Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a také z Kohezního fondu. Na tento cíl bylo pro Českou republiku alokováno 97,1% prostředků regionální politiky (Marek a Kantor, 2009, s. 24 – 25; Grospič, 2008, s. 138; (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2010, s. 313)

Cíl 2 Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost byl v období 2007 – 2013 určen pro podporu oblastí, které nespádají pod cíl Konvergence, tedy regiony, jejichž HDP na obyvatele bylo vyšší než 75% průměru EU. V případě České republiky se tento cíl týká jen hlavního města Prahy. Zdrojem financování tohoto cíle byl Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond a bylo pro něj vyčleněno 1,6% prostředků regionální politiky EU.

Cíl 3 Evropská územní spolupráce

Cílem Evropské územní spolupráce byla podpora harmonického a vyváženého rozvoje území Evropské unie. V rámci tohoto cíle je podporována spolupráce mezi různými částmi EU při řešení problémů významných na úrovni Společenství, a to na všech třech úrovních

regionální politiky. Pro tento cíl bylo v České republice vyčleněno 1,3% prostředků regionální politiky a cíl je financován prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj. (Marek a Kantor, 2009, s. 25; Grospič, 2008, s. 142)

4.3.2 Nástroje politiky v období let 2007 – 2013

V tomto programovacím období jsou k dispozici **tři nástroje**:

- strukturální fondy Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond
- Kohezní fond

Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) byl založen roku 1972, fungovat začal v roce 1975 a od roku 1988 je integrován do regionální politiky EU. Mezi priority pro financování prostřednictvím ERDF patří výzkum, inovace, ochrana životního prostředí, investice do infrastruktury apod. (Marek, Kantor, 2009, s. 28 – 29)

Evropský sociální fond je nestarším strukturálním fondem, byl založen na základě Římské smlouvy a v současnosti je hlavním nástrojem sociální politiky a politiky zaměstnanosti EU. V letech 2007 – 2013 se Evropský sociální fond zaměřoval na čtyři klíčové oblasti:

- zvýšení přizpůsobivosti pracovníků a podniků,
- lepší přístup k zaměstnání a účast na trhu práce,
- posílení sociálního začlenění potlačováním diskriminace a usnadněním přístupu znevýhodněných osob na trh práce,
- podporu partnerství pro reformy v oblastech zaměstnanosti a začlenění. (Marek a Kantor, 2009, s. 29; Molle, 2006, str. 309, Grospič, 2008, s. 131 - 132)

Kohezní fond neboli Fond soudržnosti má za základní cíl rovněž podporu sociální a hospodářské soudržnosti. Prostředky z Kohezního fondu se vztahují na členské státy s HDP nižším než 90% průměru EU. Kohezní fond se soustředí na projekty zaměřené na ochranu životního prostředí a na transevropské dopravní sítě, současně zasahuje také do oblastí souvisejících s udržitelným rozvojem, tedy do energetické politiky a využívání obnovitelných zdrojů. (Grospič, 2008, s. 134; Marek a Kantor, 2009, s. 29 – 30)

4.3.3 Operační programy pro Českou republiku v období let 2007 – 2013

Čerpání finančních prostředků v rámci regionální politiky EU je realizováno pomocí operačních programů. Operační programy jsou z pohledu realizátorů i žadatelů nejdůležitějšími dokumenty. Operační programy představují popis souhrnných priorit, řízení a finančních zdrojů. (Marek a Kantor, 2009, s. 37)

Rozlišujeme dva druhy operačních programů:

1. tematické operační programy,
2. regionální operační programy.

Tematické operační programy řeší problematiku daného sektoru či oblasti a spadají sem operační tyto operační programy:

- Operační program Životní prostředí,
- Operační program Doprava,
- Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost,
- Operační program Výzkum a vývoj pro inovace,
- Operační program Podnikání a inovace,
- Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost,
- Integrovaný operační program,
- Operační program Technická pomoc

Řídicími orgány jednotlivých tematických operačních programů jsou příslušná ministerstva. (Marek a Kantor, 2009, 39 – 44)

Regionální operační programy (ROP) navazují na sektorové operační programy a řeší problémy v rámci regionů příslušné země. Regionální operační programy se snaží využít potenciál daného území a přispět k jeho vyváženému rozvoji. Řídicím orgánem zodpovědným za realizaci regionálního operačního programu je Regionální rada příslušného regionu soudržnosti. (Marek a Kantor, 2009, s. 44)

Mezi **regionální operační programy**, které jsou určeny pro regiony soudržnosti, patří:

- Regionální operační program Střední Čechy,
- Regionální operační program Jihozápad,
- Regionální operační program Severozápad,
- Regionální operační program Jihovýchod,

- Regionální operační program Severovýchod,
- Regionální operační program Moravskoslezsko,
- Regionální operační program Střední Morava. (Marek a Kantor, 2009, s. 45)

Mezi regionální operační programy můžeme zařadit také dva operační programy z cíle 2 Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Patří sem:

- Operační program Praha – Konkurenceschopnost
- Operační program Praha – Adaptabilita (Marek a Kantor, 2009, s. 45)

Mezi regionální operační programy patří také programy v rámci cíle 3 Evropská územní spolupráce, jenž se soustředí na prohloubení harmonického a vyváženého rozvoje EU pomocí spolupráce na úrovni přeshraniční, mezinárodní a meziregionální. Spadají sem operační programy:

- INTERACT II,
- ESPON II,
- Operační program meziregionální spolupráce,
- Operační program nadnárodní spolupráce,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko. (Marek a Kantor, 2009, s. 44 – 56)

Nejvíce finančních prostředků bylo v programovacím období 2007 – 2013 čerpán prostřednictvím Operačního programu Doprava, dále Operačním programem Životní prostředí a Regionálními operačními programy regionů soudržnosti. (Hájek a Novosák, 2010, s. 142)

4.4 Příprava programovacího období 2014 – 2020

„Příprava programového období 2014-2020 je v souladu s nadcházejícím rozpočtovým rámcem Evropské unie pro toto sedmileté období. Konečná podoba finanční alokace pro Českou republiku není v současné době ještě definitivně stanovena. Indikativně se bude

jednat o ca. 20,5 mld. € v běžných cenách. Přesná suma však bude ještě mírně upřesněna.“
(Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014b)

Rozdíly mezi programovacím obdobím 2007 – 2013 a obdobím 2014 – 2020

- snížení počtu cílů ze 3 na 2,
- vyčlenění tří kategorií regionů dle parametrů jejich ekonomické výkonnosti,
- nastavení systému předběžných podmínek,
- vyšší měřitelnost přínosu podpořených operací,
- finanční závislost na rychlosti a kvalitě čerpání
- znovuzavedení pravidla N+3 pro časovou způsobilost výdajů,
- vyšší míra uplatnění územně specifického přístupu a využití integrovaných nástrojů,
- vyšší míra uplatnění finančních nástrojů na úkor dotací,
- rozšíření a specifikace způsobů zjednodušeného vykazování nákladů;
- zjednodušená a mezi fondy sblížená pravidla pro způsobilost výdajů,
- zpřísnění pravidel pro vyplácení záloh členskými státy
- a další. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014b)

Pro následující programovací období 2014 – 2020 jsou připravovány **nové operační programy**, které budou financovány ze strukturálních fondů a investičních fondů. Programy pro programové období 2014 – 2020 byly vymezeny usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. listopadu 2012. Jedná se o následující programy:

- Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost,
- Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání,
- Operační program Zaměstnanost,
- Operační program Doprava,
- Integrovaný regionální operační program,
- Operační program Praha,
- Operační program Rybářství,
- Program rozvoje venkova,
- Operační program Česká republika – Polsko,
- Operační program Slovensko – Česká republika,
- Operační program Rakousko – Česká republika,
- Operační program Sasko – Česká republika,

- Operační program nadnárodní spolupráce Central Europe,
- Operační program nadnárodní spolupráce Danube,
- Operační program INTERREG EUROPE,
- ESPON 2000,
- Operační program INTERACT III. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014c)

Jako nástroje regionální politiky v programovacím období 2014 – 2020 budou využívány strukturální fondy, mezi které patří Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, Evropský námořní a rybářský fond, a také Kohezní fond. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014c)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5.2 Obyvatelstvo

K 31. 12. 2013 mělo město Prostějov, včetně městských částí, celkem 44 502 obyvatel. Nejvíce obyvatel má Prostějov, nejméně naopak městská část Čechůvky.

rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
počet obyvatel	45675	45378	45324	45116	44387	44330	44502

Tabulka 2: Počet obyvatel města Prostějov v letech 2007 – 2013 (k 31.12.)

(Magistrát města Prostějov, 2014a)

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že v Prostějově dochází k postupnému úbytku počtu obyvatel. Nejvyššího počtu obyvatel dosáhlo město Prostějov v roce 1990, a to 52 061 obyvatel. Pokles počtu obyvatel je možné zdůvodnit především migrací obyvatelstva a poklesem porodnosti. (Statutární město Prostějov, 2014c)

Současně s poklesem počtu obyvatel dochází také k postupnému stárnutí obyvatelstva na území města Prostějov. V roce 2000 dosahoval index stáří hodnoty 94,9%, v roce 2005 již 111,8%, přičemž každým dalším rokem tato hodnota narůstala přibližně o 4%. (Statutární město Prostějov, 2014c)

5.3 Občanská vybavenost a služby

5.3.1 Školství

Město Prostějov je zřizovatelem 18 mateřských škol s 54 třídami, kapacita jednotlivých zařízení je vzhledem k počtu zapsaných dětí nedostatečná.

Základní vzdělání zajišťuje na území města Prostějova 8 základních škol, které jsou momentálně obsazeny ze 73%.

Na území Prostějova se nachází 16 středních škol, přičemž oborová struktura je velmi různorodá. Od školního roku 2007/2008 dochází k poklesu počtu studentů. Tento stav je spojen s celkovým poklesem porodnosti.

5.3.2 Sociální služby

Sociální služby jsou v Prostějově zajišťovány jednadvaceti poskytovateli sociálních služeb ve třech formách, jež určuje zákon 108/2006 Sb. (pobytové služby, které jsou spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb; ambulantní služby, za kterými osoba do zaří-

zení sociálních služeb dochází, ale není zde ubytována; terénní služby, které jsou osobně poskytovány v domácím prostředí), přičemž kapacita ambulantních zařízení je vesměs zaplněná a pouze ojediněle se vyskytují volná místa. (Statutární město Prostějov, 2014c)

5.3.3 Zdravotnické služby

Největším zdravotnickým zařízením ve městě je Nemocnice Prostějov, jejímž zřizovatelem je Středomoravská nemocniční, člen skupiny AGEL. Patří ke středně velkým nemocnicím a zajišťuje zdravotní péči lůžkovou i ambulantní. Ve vybraných oblastech působí Nemocnice Prostějov nadregionálně (např. implantace trvalých kardiostimulátorů, radioterapie, dialyzační léčby aj.).

Dalšími zdravotnickými zařízeními na území Prostějova jsou Zdravotní centrum s.r.o. a soukromá zařízení Diagnostické centrum ProMedica, spol. s r.o. nebo NZZ Medicom's, spol. s r.o.

5.4 Infrastruktura

5.4.1 Silniční doprava

Město Prostějov se nachází v dopravně velmi exponované poloze na hlavním silničním tahu Brno – Olomouc. V blízkosti města prochází VI. multimodální transevropský koridor, větev B. Tato větev je na území České republiky tvořena dálnicí D1 v úseku Brno – Vyškov – Hulín – Přerov – Lipník nad Bečvou – Běloutín – Ostrava – Polsko. Do plného zprovoznění koridoru je v úseku Vyškov – Olomouc dopravně provázán pomocí rychlostní komunikace R46, která prochází městem Prostějov. (Statutární město Prostějov, 2014c)

Městem prochází dva hlavní dopravní směry, rychlostní komunikace R/46, která míjí město ve směru sever – jih a komunikace II/150, která prochází přímo centrem města ve směru východ – západ. (Statutární město Prostějov, 2014c)

Městská hromadná doprava je na území města tvořena 16 linkami. Linky jsou začleněny do systému integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (IDSOK). (Statutární město Prostějov, 2014c)

Cyklistická doprava je na území města rozvinutá a významně se podílí na počtu přepravených osob. Město je napojeno na celostátní síť cyklistických tras I. třídy prostřednictvím trasy č. 5 (Jantarová stezka), dále je město napojeno na hustou síť cyklotras IV. třídy, které městem procházejí. (Statutární město Prostějov, 2014c)

5.4.2 Železniční doprava

Prostějovem prochází rovněž elektrifikovaná železniční trať 301 Olomouc – Prostějov – Nezamyslice, která město napojuje na koridorové tratě.

5.4.3 Letecká doprava

Na území města leží rovněž neveřejné vnitrostátní letiště, které je v současnosti využíváno hlavně Armádou České republiky.

5.4.4 Vodovody a kanalizace

Město Prostějov využívá systém skupinového vodovodu, do něž je zabezpečena dodávka z vlastních zdrojů. Správu zajišťuje společnost Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s., provoz zajišťuje Moravská vodárenská a.s. – člen skupiny Veolia voda. Tato společnost má na starost současně také správu kanalizační sítě města Prostějov.

5.4.5 Energie

Smluvním dodavatelem zemního plynu pro město je Jihomoravská plynárenská, a.s. Celé území města, včetně místních částí, je kompletně plynofikováno.

Správu a provoz tepelných zařízení dodávajících teplo obyvatelům města provozuje pět právnických osob.

Zásobování elektrickou energií města Prostějova je zajištěno energetickou společností E-ON Energie, a.s.

5.5 Trh práce

Mezi největší zaměstnavatele na území města Prostějov patří společnosti:

- Gala a.s.,
- Toray Textiles Central Europe, s.r.o.,
- DT výhybkárna a strojírna, a.s.,
- Hanácké železářny a pérovny, a.s.,
- Mubea- HZP s.r.o.,
- Hopi CZ spol. s r.o.,
- Makovec, a.s.,
- FTL – First Transport Lines, a.s.,
- Nemocnice Prostějov,

- GRANETTE & STAROREŽNÁ Distilleries a.s.,
- Penam, a.s.,
- aj.

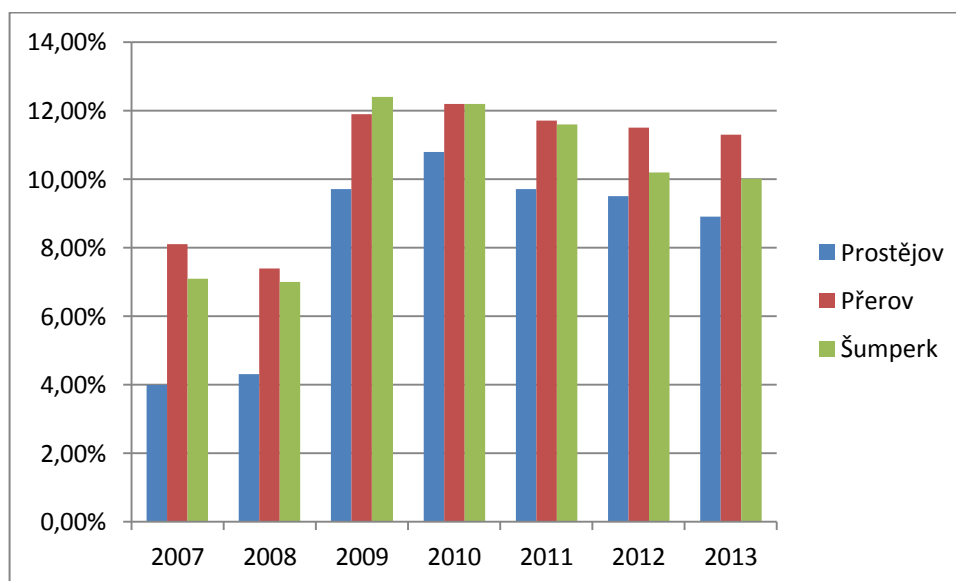
rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Prostějov	4,00%	4,30%	9,70%	10,80%	9,70%	9,50%	8,90%
Přerov	8,10%	7,40%	11,90%	12,20%	11,70%	11,50%	11,30%
Šumperk	7,10%	7,00%	12,40%	12,20%	11,60%	10,20%	10,00%

Tabulka 3: Srovnání míry nezaměstnanosti měst Prostějov, Přerov a Šumperk (k 31.12.)

(Úřad práce ČR, 2014; vlastní zpracování)

Výše uvedená tabulka uvádí vývoj nezaměstnanosti v letech 2007 – 2013. Pro porovnání jsem uvedl kromě Prostějova také míru nezaměstnanosti v Šumperku a Přerově. Z výše uvedené tabulky lze vyčíst, že k největšímu nárůstu nezaměstnanosti došlo v roce 2009. Tento nárůst byl následkem celosvětové hospodářské krize, kdy došlo k nárůstu nezaměstnanosti prakticky ve všech regionech České republiky. Největším zaměstnavatelem na území města Prostějov byla do roku 2009 společnost Oděvní podnik, a.s., k dnešnímu dni tato společnost již neexistuje. Tato společnost zaměstnávala více než dva tisíce zaměstnanců.

Údaje z výše uvedené tabulky jsem zpracoval také do přehledného grafu.

Graf 1: Srovnání míry nezaměstnanosti měst Prostějov, Přerov a Šumperk

(Úřad práce ČR, 2014; vlastní zpracování)

5.6 Cestovní ruch

Samotné město nepatří k příliš vyhledávaným turistickým cílům. V centru města se nachází Informační středisko Magistrátu města Prostějov a od roku 2010 také Regionální informační centrum. (Statutární město Prostějov, 2014c)

Nejvíce rekreačních objektů a sportovně rekreačních zařízení se nachází v samotném centru města a v jeho blízkém okolí.

Mezi nejvýznamnější a nejvíce navštěvované památky v Prostějově patří:

- secesní Národní dům prof. Jana Kotěry (jediná národní kulturní památka v Prostějově),
- historické náměstí,
- renesanční Nová radnice s orlojem,
- Stará radnice, kde se v současnosti nachází Muzeum Prostějovska,
- renesanční zámek,
- morový sloup se sochou Panny Marie,
- rodný dům Jiřího Wolкера,
- kostel Povýšení sv. Kříže (nejstarší historická památka),
- Špalíček – bývalé židovské ghetto,
- Masarykova škola,
- aj.

Město Prostějov má také bohatou kulturní tradici. Mezi nejvýznamnější kulturní akce konané v Prostějově patří:

- národní recitační přehlídka Wolkerův Prostějov,
- Hanácké slavnosti,
- Prostějovské kulturní léto,
- Discodrom – mistrovství světa (od roku 2012 probíhá v Ostravě).

V těsné blízkosti Prostějova se nacházejí známé turistické cíle. Za zmínku stojí Plumlov se svým zámekem a přehradou, lázně Skalka, Čechy pod Kosířem s anglickým parkem a muzeem historických kočárů.

6 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA PROSTĚJOV V LETECH 2007 - 2012

V této kapitole zpracuji analýzu hospodaření města Prostějov, a to za období let 2007 až 2012. Pro zpracování této analýzy použiji výkazy zveřejněné na webových stránkách města Prostějov, dále jsem využil data z internetového portálu www.rozpocetobce.cz a z portálů Ministerstva financí ČR ARIS a ÚFIS.

Nejprve se zaměřím na celkové příjmy a výdaje ve sledovaném období, v následujících kapitolách podrobně zanalyzuji jednotlivé příjmy a výdaje podle druhového členění a uvedu důvody nárůstu, popřípadě poklesu příjmů a výdajů. V této kapitole také uvedu několik vybraných ukazatelů finanční analýzy, které jsou součástí Soustavy informativních a monitorujících ukazatelů.

Následující tabulka zobrazuje rekapitulaci příjmů a výdajů, včetně salda, rozpočtu města Prostějov v letech 2007 – 2012.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
příjmy	1111084,26	1222165,25	1239701,81	1183322,18	1066669,09	767151,04
výdaje	1201383,53	1164256,73	1292782,86	1133924,10	1088089,86	702341,00
saldo	-90299,27	57908,52	-53081,05	49398,08	-21420,77	64810,04

Tabulka 4: *Příjmy a výdaje rozpočtu města v letech 2007 – 2012 (v tis. Kč)*

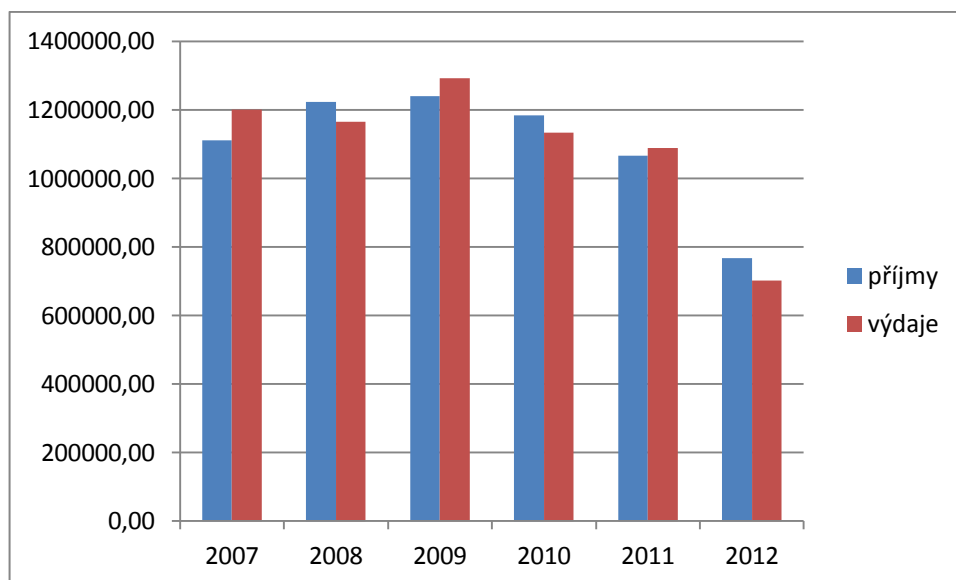
(Rozpočet Obce, 2014a,b,c,d,e,f; vlastní zpracování)

Z výše uvedené tabulky je patrné, že příjmy rozpočtu města Prostějov v letech 2008 a 2009 rostly, v roce 2010 došlo k nepatrnému snížení příjmů rozpočtu města. K největšímu poklesu v příjmech docházelo v letech 2011 a 2012.

Obdobně jako u příjmů docházelo v letech 2009 a 2010 k nárůstu výdajů rozpočtu města. Jak se v letech 2011 a 2012 snižovaly příjmy rozpočtu, došlo také ke snižování výdajů. Proč k výše uvedeným pohybům v příjmových a výdajových položkách došlo, uvedu v další části práce, kde se zaměřím na podrobnou analýzu příjmů a výdajů rozpočtu města Prostějov.

Z údajů uvedených v tabulce lze také snadno vyčíst, že město Prostějov hospodařilo v letech 2008, 2010 a 2012 s přebytkem rozpočtu. Naopak v letech 2007, 2009 a 2011 byl rozpočet města deficitní.

Údaje z tabulky č. 3 jsem pro větší názornost zpracoval také do následujícího přehledného grafu.

Graf 2: Struktura příjmů a výdajů rozpočtu města Prostějov v letech 2007 – 2012 (v tis. Kč)

(Rozpočet Obce, 2014a,b,c,d,e,f; vlastní zpracování)

6.1 Analýza příjmů

Příjmy rozpočtu územně samosprávných celků dle druhového členění dělíme na:

- daňové příjmy,
- nedaňové příjmy,
- kapitálové příjmy,
- přijaté transfery.

Pro větší přehlednost jsem příjmy města Prostějov rozdělené dle druhového členění zpracoval do následující tabulky.

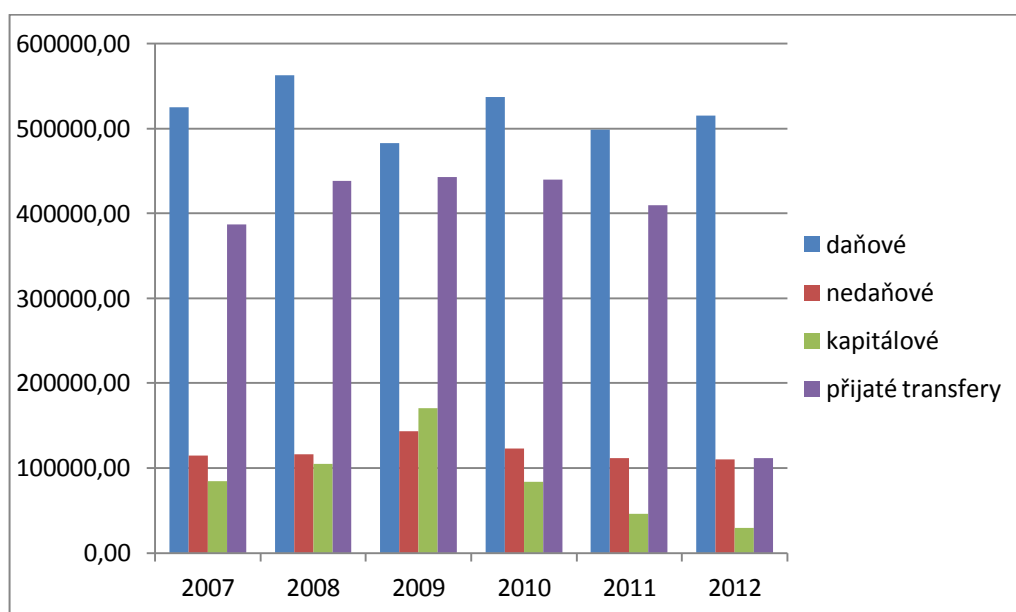
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
daňové	524654,11	562900,64	483066,08	537026,74	498922,87	515388,61
nedaňové	114948,43	115977,51	143130,79	122939,65	111536,02	110195,73
kapitálové	84278,72	104804,80	170629,51	83551,94	46343,85	29684,65
přijaté transfery	387203,00	438482,30	442875,43	439803,85	409866,35	111882,05
příjmy celkem	1111084,26	1222165,25	1239701,81	1183322,18	1066669,09	767151,04

Tabulka 5 Členění příjmů města Prostějov dle druhového členění (v tis. Kč).

(Rozpočet Obce, 2014a,b,c,d,e,f; vlastní zpracování)

Z výše uvedené tabulky je patrné, že největší položkou z celkových příjmů jsou ve všech sledovaných obdobích daňové příjmy. Daňové příjmy společně s přijatými transfery tvořily nejvýznamnější položky v příjmech rozpočtu města Prostějov. V roce 2012 došlo k navýšení daňových příjmů o více než 10%. K tomuto nárůstu přispělo také zavedení poplatku za výherní automaty a loterie provozované na území města. Naopak u kapitálových příjmů docházelo ve sledovaném období k poklesu a v roce 2012 činily kapitálové příjmy pouhých 1,81% z celkových příjmů rozpočtu města Prostějov.

Údaje z výše uvedené tabulky jsem zpracoval také do přehledného grafu.

Graf 3: Členění příjmů města dle druhového členění (v tis. Kč)

(Rozpočet Obce, 2014a,b,c,d,e,f; vlastní zpracování)

V následující části se zaměřím na analýzu jednotlivých druhů příjmů rozpočtu města Prostějov.

6.1.1 Daňové příjmy

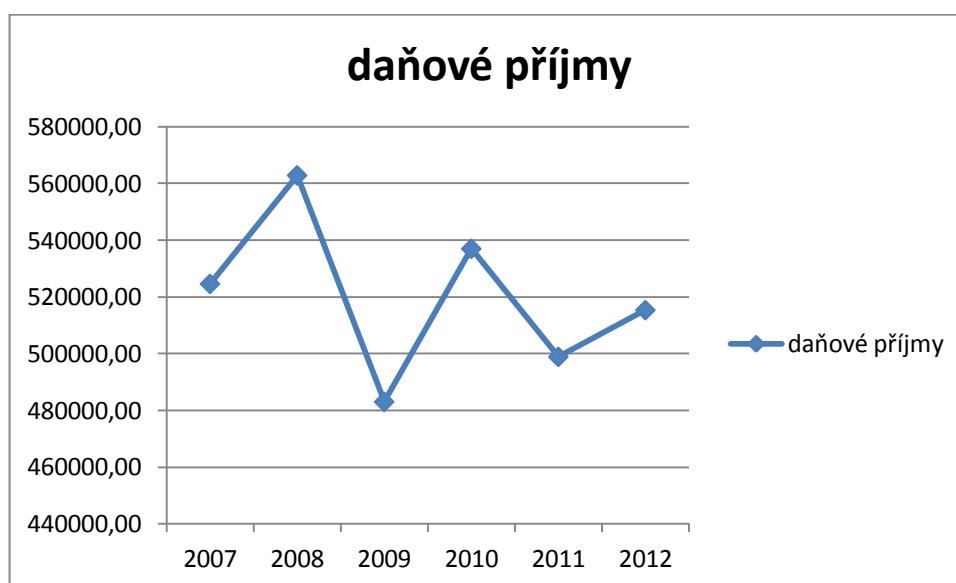
Daňové příjmy obcí jsou běžnými, nenávratnými, opakujícími se příjmy, které tvoří podstatnou část příjmů veřejných rozpočtů.

Mezi daňové příjmy řadíme:

- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti,
- daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů,

- daň z příjmů právnických osob,
- daň z příjmů právnických osob za obce,
- daň z přidané hodnoty,
- daň z nemovitostí,
- poplatky a odvody v oblasti životního prostředí místní poplatky správní poplatky.

V následujícím grafu jsou uvedeny daňové příjmy města Prostějov a jejich vývoj ve sledovaném období let 2007 – 2012.

Graf 4: Vývoj daňových příjmů v období let 2007 – 2012 (v tis. Kč)

(Rozpočet Obce, 2014a,b,c,d,e,f; vlastní zpracování)

Z výše uvedeného grafu je zřejmé, že daňové příjmy měly ve sledovaném období kolísavou tendenci. V roce 2008 došlo proti roku 2007 k nárůstu daňových příjmů o 7,3%. V roce 2009 došlo k poklesu daňových příjmů proti roku 2008, a to o 14%. Tento výrazný pokles daňových příjmů lze brát jako důsledek světové hospodářské krize, kdy nejvíce poklesly příjmy ze sdílených daní.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
sdílené daně	430377,25	463021,01	380042,97	405348,62	392652,28	386498,65
svěřené daně	29158,49	33319,89	48493,36	80441,47	47990,99	48338,98
poplatky	65118,4	66559,74	54529,75	51236,35	58279,6	80550,98
celkem	524654,14	562900,64	483066,08	537026,44	498922,87	515388,61

Tabulka 6: Přehled daňových příjmů města Prostějov v letech 2007 – 2012 (v tis. Kč)

(Rozpočet Obce, 2014a,d,g,j,m,p; vlastní zpracování)

Ve výše uvedené tabulce jsem rozdělil daňové příjmy na sdílené daně, svěřené daně a poplatky. Z tabulky lze vyčíst, že nejvýznamnější položkou jsou svěřené daně, které tvoří více než tři čtvrtiny celkových daňových příjmů. Naopak nejméně významnou položku daňových příjmů tvoří poplatky. Lze si všimnout, že v roce 2012 došlo ke zvýšení příjmů z poplatků o 38%.

Sdílené daně

Mezi sdílené daně patří:

- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti,
- daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů,
- daň z příjmů právnických osob,
- daň z přidané hodnoty.

Svěřené daně

Mezi svěřené daně patří:

- daň z příjmů právnických osob,
- daň z nemovitostí.

Poplatky

Jedná se o poplatky a odvody v oblasti životního prostředí, místní poplatky dle zákona č. 565/1900 Sb., o místních poplatcích (spadají sem např. poplatky ze psů, poplatky za užívání veřejného prostranství, poplatek za výherní hrací přístroj) dále sem řadíme také správní poplatky dle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích (spadají sem např. poplatky za ověřování listin a podpisů, poplatek za vydání občanského průkazu a cestovního dokladu, poplatek za stavební povolení).

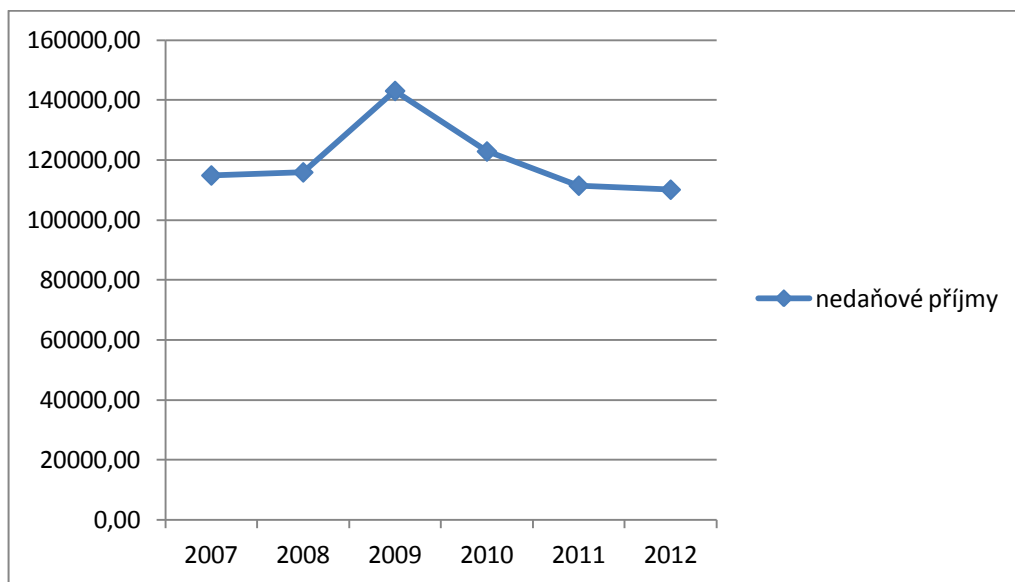
6.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy může město oproti daňovým příjmům ovlivnit. Nedaňové příjmy města Prostějov byly tvořeny:

- příjmy z vlastní činnosti,
- příjmy z pronájmu vlastního majetku,
- odvody příspěvkových organizací zřizovaných městem,
- příjmy z úroků (např. z bankovních vkladů),

- příjmy z prodeje krátkodobého a dlouhodobého majetku,
- ostatní (přijaté neinvestiční dary, pojistné náhrady, nekapitálové příspěvky, aj.).

Následující graf zobrazuje vývoj nedaňových příjmů města Prostějov v období 2007 – 2012.

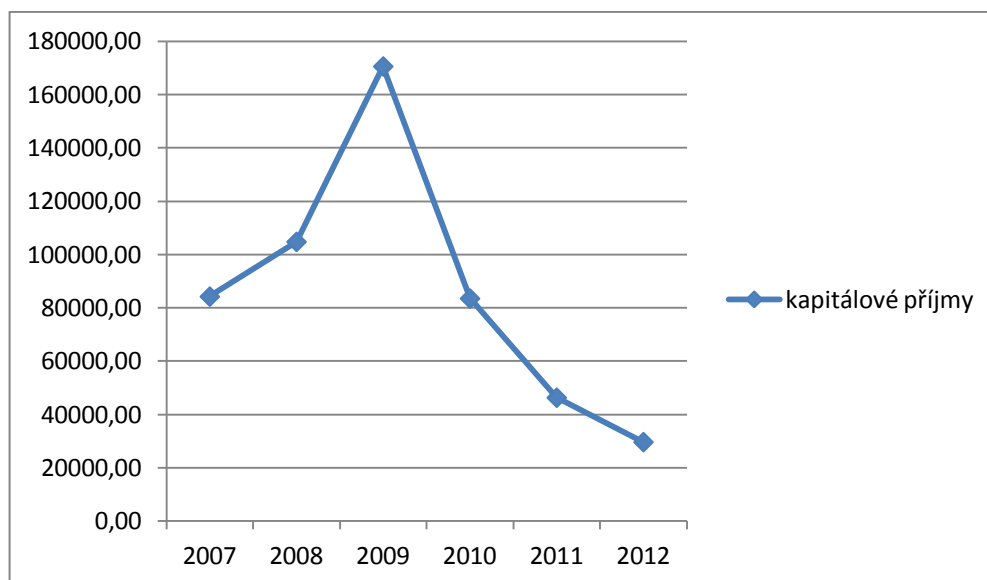

Graf 5: Vývoj nedaňových příjmů v období let 2007 – 2012 (v tis. Kč)
(Rozpočet Obce, 2014a,d,g,j,m,p; vlastní zpracování)

Z výše uvedeného grafu lze vyčíst, že se nedaňové příjmy ve sledovaných obdobích příliš nelišily, pouze v roce 2009 došlo k nárůstu nedaňových příjmů, od následujícího roku měly nedaňové příjmy spíše klesající tendenci.

6.1.3 Kapitálové příjmy

Mezi kapitálové příjmy města řadíme například příjmy z prodeje pozemků v majetku města, příjmy z prodeje ostatních nemovitostí, příjmy z prodeje ostatního dlouhodobého hmotného majetku, přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku a příjmy z prodeje akcií.

Graf 6: Kapitálové příjmy města Prostějov v období 2007-2012 (v tis. Kč)

(Rozpočet Obce, 2014a,d,g,j,m,p; vlastní zpracování)

Z výše uvedeného grafu lze vyčíst, že v letech 2008 a 2009 docházelo k nárůstu kapitálových příjmů. Největší nárůst můžeme vidět v roce 2009 a můžeme jej zdůvodnit prodejem nemovitého majetku soukromým osobám. V dalších letech pak docházelo k postupnému snižování kapitálových příjmů a můžeme vidět, že v roce 2012 byly kapitálové příjmy města na nejnižší hranici od roku 2007.

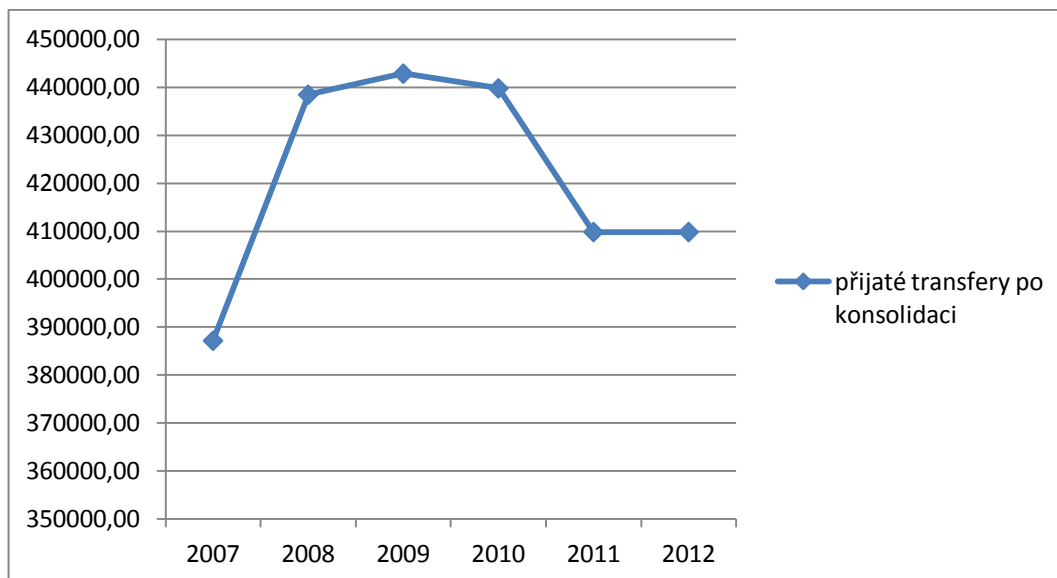
6.1.4 Přijaté transfery

Přijaté transfery tvořily ve všech sledovaných obdobích druhou nejvýznamnější položku z celkových příjmů města Prostějov. Nejčastěji se jedná o přijaté transfery ve formě dotací.

Obecně rozlišujeme dotace dle typu financovaných aktivit na neinvestiční a investiční.

Mezi přijaté transfery, které město Prostějov ve sledovaném období přijalo, patří například:

- neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu,
- neinvestiční přijaté transfery od kraje,
- neinvestiční a investiční transfery ze státních fondů,
- investiční přijaté transfery od regionálních rad,
- neinvestiční přijaté transfery od obcí.

Graf 7: Přijaté transfery po konsolidaci (v tis. Kč)

(Rozpočet Obce, 2014a,d,g,j,m,p; vlastní zpracování)

Z výše uvedeného grafu je patrné, že město Prostějov využívá finanční prostředky plynoucí z dotačních titulů. Nejméně prostředků čerpalo město Prostějov v roce 2007, což lze zdůvodnit začínajícím programovacím obdobím 2007 – 2013. Nejvíce finančních prostředků čerpalo město Prostějov naopak v roce 2009.

6.2 Analýza výdajů

Výdaje územních samosprávných celků dělíme dle druhového členění na:

- běžné výdaje,
- kapitálové výdaje.

	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje	Výdaje celkem
2007	2717815,73	391587,39	3109403,12
2008	2942693,15	298470,35	3241163,50
2009	3035160,22	388538,80	3423699,02
2010	3069742,46	233522,87	3303265,33
2011	2226303,78	240637,45	2466941,23
2012	1436623,98	140960,96	1577584,94

Tabulka 7: Výdaje města Prostějov po konsolidaci v období 2007 – 2012 (v tis. Kč)

(Rozpočet Obce, 2014b,c,e,f,h,i,k,l,m,o,q,r; vlastní zpracování)

výdaje	běžné	kapitálové
2007	87,41%	12,59%
2008	90,79%	9,21%
2009	88,65%	11,35%
2010	92,93%	7,07%
2011	90,25%	9,75%
2012	91,06%	8,94%

Tabulka 8: Výdaje města Prostějov v období 2007 – 2012 (v %)

(Rozpočet Obce, 2014b,c,e,f,h,i,k,l,m,o,q,r; vlastní zpracování)

Ve výše uvedené tabulce 7 jsou uvedeny výdaje města Prostějov v období let 2007 – 2012 v tis. Kč. V tabulce 8 můžeme vidět, že běžné výdaje tvořily ve sledovaném období v průměru více než 90% celkových výdajů, oproti tomu kapitálové výdaje tvořily pouze necelých 10% z celkových výdajů.

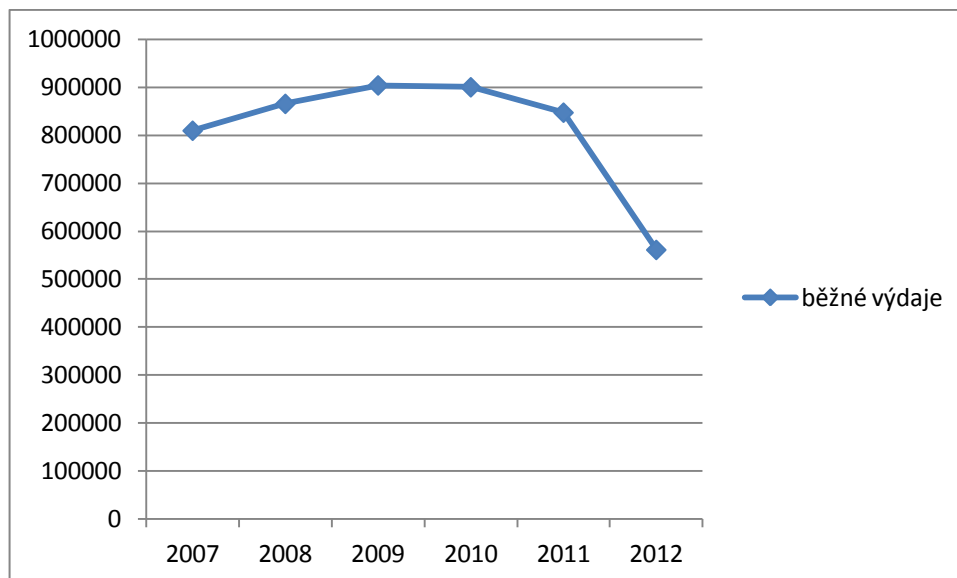
6.2.1 Běžné výdaje

Jako běžné výdaje můžeme označit takové výdaje, které jsou neinvestiční a stále se opakující. Ve sledovaném období se jednalo zejména o:

- platy zaměstnanců,
- opravy a udržování,
- nákup služeb, materiálu, vody, paliv a energií,
- neinvestiční příspěvky neziskovým a příspěvkovým organizacím zřízených městem Prostějov,
- sociální dávky.

Z níže uvedeného grafu můžeme vyčíst, že v roce 2012 došlo k prudkému snížení běžných výdajů. Do konce roku 2011 totiž tvořily významnou položku běžných výdajů také sociální dávky, které vyplácelo právě město. Vyplácení sociálních dávek přešlo od 1. 1. 2012 na stát, konkrétně na Úřad práce České republiky.

Mezi nejvýznamnější a největší položky běžných výdajů patří právě platy zaměstnanců a příspěvky neziskovým organizacím a příspěvkovým organizacím zřízených městem.

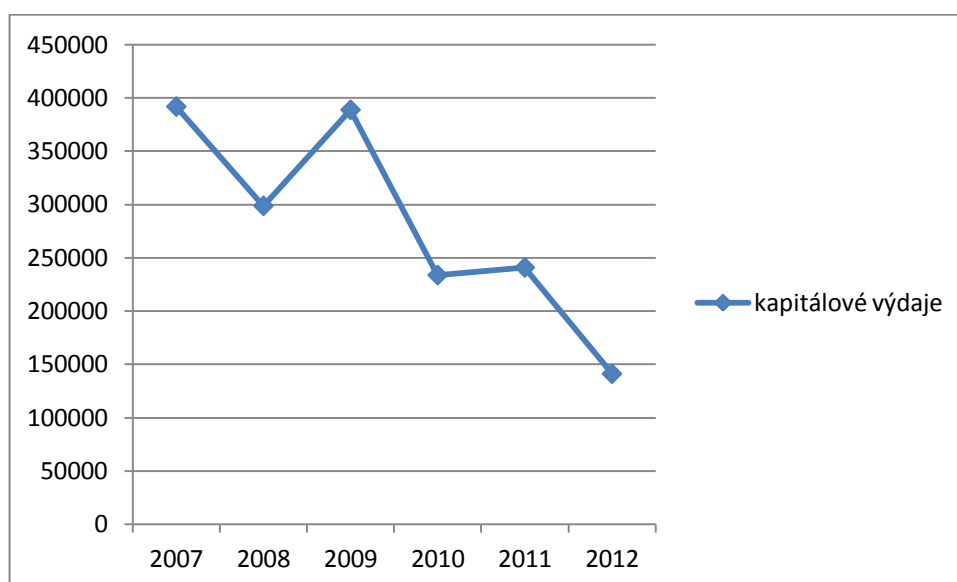
Graf 8: Vývoj běžných výdajů v období let 2007 – 2012 (v tis. Kč)

(Rozpočet obce 2014b,e,h,k,n,q)

6.2.2 Kapitálové výdaje

Jako kapitálové výdaje označujeme výdaje, které slouží hlavně k financování investičních akcí. Ve sledovaném období tvořili kapitálové výdaje:

- investiční nákupy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku,
- investiční transfery příspěvkovým organizacím zřizovaných městem.

Graf 9: Vývoj kapitálových výdajů v období let 2007 – 2012 (v tis. Kč)

(Rozpočet obce, 2014c,f,i,l,o,r)

Z výše uvedeného grafu můžeme vyčíst, že kapitálové výdaje měly v období let 2007 – 2009 značně kolísavý trend. V roce 2009 došlo k nárůstu kapitálových výdajů oproti předchozímu roku, který byl způsoben realizací investiční akce na energeticky úsporná opatření na ŽŠ Jana Železného, další významnou investiční akcí v roce 2009 byla rekonstrukce fotbalového areálu v ulici Edvarda Valenty a zřízení víceúčelových výstavních prostor v areálu zámku. Na většinu svých investičních akcí získalo město Prostějov dotace, ale u všech projektů byla nutná spoluúčasť města. V dalších letech docházelo k postupnému snižování kapitálových výdajů, protože město nerealizovalo žádnou významnou investiční akci, na kterou by muselo vynaložit své vlastní finanční prostředky.

6.3 Vybrané ukazatele finanční analýzy

V této kapitole diplomové práce uvedu několik vybraných ukazatelů finanční analýzy, které jsou součástí Soustavy informativních a monitorujících ukazatelů.

Zvolil jsem ukazatel autarkie, ukazatel běžné likvidity, ukazatel dluhové služby.

6.3.1 Ukazatel autarkie

Ukazatel autarkie vypočítáme jako podíl výnosů z hlavní činnosti a nákladů na hlavní činnost. Do roku 2010 neměly municipální jednotky povinnost zveřejňovat údaje o výnosech z hlavní činnosti, proto jsem ukazatel autarkie vypočítal pro roky 2010, 2011 a 2012.

Ukazatel autarkie	2010	2011	2012
výnosy z hl. činnosti (v tis. Kč)	1234169,86	920366,64	847319,87
náklady na hl. činnost (v tis. Kč)	1050854,97	700287,16	813754,89
Autarkie	1,17444357	1,3142703	1,041247

Tabulka 9: Ukazatel autarkie

(Ministerstvo financí České republiky, 2014; vlastní zpracování)

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že ukazatel autarkie byl ve všech sledovaných letech vyšší než 1 a tudíž město Prostějov pokryje náklady na hlavní činnost z výnosů z hlavní činnosti.

6.3.2 Ukazatel běžné likvidity

Ukazatel běžné likvidity považuje za prostředky, které můžeme využít k úhradě svých závazků, všechny položky oběžných aktiv. (Otrusinová, 2011, s. 100)

Ukazatel běžné likvidity vypočítáme jako podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků.

	oběžná aktiva	krátkodobé závazky	ukazatel běžné likvidity
2007	176177,49	43561,78	4,044313387
2008	236285,4	60703,34	3,892461271
2009	180525,62	48421,95	3,728177407
2010	218573,36	55891,26	3,910689435
2011	242050,95	58342,42	4,148798593
2012	312898,38	92993,09	3,364748714

Tabulka 10: Ukazatel běžné likvidity (v tis. Kč)

(Ministerstvo financí České republiky, 2014; vlastní zpracování)

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že ve všech sledovaných obdobích bylo město Prostějov schopné hradit své krátkodobé závazky z oběžných aktiv.

6.3.3 Ukazatel dluhové služby

Pro výpočet ukazatele dluhové služby jsem využil metodiku uveřejněnou na webových stránkách Ministerstva financí České republiky.

Ukazatel dluhové služby nám udává, kolik procent z příjmů musí město vynaložit na splácení svých závazků. Vypočítáme jej tak, že dluhovou službu vydělíme dluhovou základnou.

	dluhová základna	dluhová služba	ukazatel dluhové služby
2007	2934825,16	1012,00	0,03%
2008	3194267,22	1012,00	0,03%
2009	2860053,18	1012,00	0,04%
2010	3269111,17	1012,00	0,03%
2011	2399176,65	1012,00	0,04%
2012	1612710,34	1012,00	0,06%

Tabulka 11: Ukazatel dluhové služby (v tis. Kč)

(Ministerstvo financí České republiky, 2014; vlastní zpracování)

Horní limit ukazatele dluhové služby, který byl stanoven Ministerstvem financí, je 30%. Z výše uvedené tabulky jasně vyplývá, že kritické hranici 30% se město Prostějov ani v jednom ze sledovaných období vůbec nepřiblížilo.

7 PROJEKT FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍ AKCE MĚSTA PROSTĚJOV

Cílem této kapitoly, stejně jako celé diplomové práce, bude vytvoření návrhu financování projektu, který město Prostějov plánuje realizovat v průběhu let 2014 – 2020.

Pro svou diplomovou práci jsem si vybral projekt týkající se propojení stávajících úseků cyklostezek na území města.

V této části své diplomové práce nejprve vybraný projekt popíšu, dále provedu síťovou analýzu a její výsledky ověřím v programu WinQSB. Hlavním cílem této kapitoly bude zpracování možných způsobů financování vybraného projektu s mým doporučením nejvhodnějšího řešení.

7.1 Popis projektu

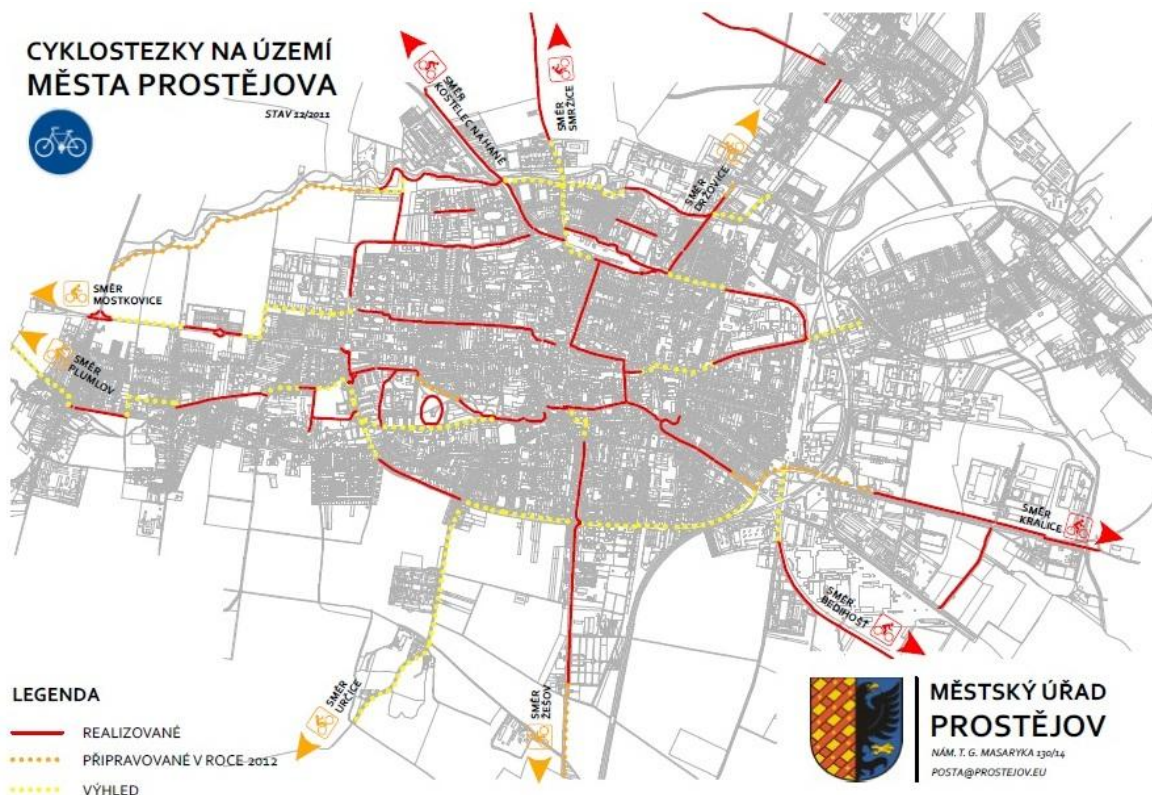
Město Prostějov je díky rovinnému rázu okolní krajiny ideálním místem pro cyklistiku. Ve městě je vybudováno velké množství cyklostezek, které jsou odděleny od silničních komunikací, čímž je zajištěna větší bezpečnost cyklistů. Město Prostějov se budování cyklostezek věnuje již od roku 1995 a dosud bylo na území města vybudováno 61 úseků pro cyklisty o celkové délce 22 760 metrů. Nejdelším úsekem je cyklostezka vedená Bio-koridorem Hloučela (délka 2000 metrů), naopak nejkratším úsekem jsou cyklostezky v ulicích Fanderlíkova a Olomoucká (obě 40 metrů). (Statutární město Prostějov, 2014d)

Do konce roku 2013 byly vyhotoveny všechny hlavní úseky cyklostezek, které byly na území města plánovány. V současnosti je tedy nutné všechny hlavní úseky propojit. Tím dojde ke zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

Primárně jsou cyklostezky využívány cyklisty, stále častěji však můžeme na cyklostezce narazit i na bruslaře na kolečkových bruslích.

Realizace propojení stávajících úseků cyklostezek by měla proběhnout programovacím obdobím 2014 - 2020, město Prostějov dosud nemá zpracovanou podrobnou projektovou dokumentaci ani projektovou žádost.

Pozemky, po kterých by měly vést propojovací úseky cyklostezek, jsou kompletně v majetku města, tudíž odpadájí jednání o odkupu pozemků od soukromých vlastníků.

Obrázek 2: Cyklostezky na území města Prostějova

(Statutární město Prostějov, 2014a)

Na výše uvedeném obrázku můžete vidět realizované cyklostezky ke konci roku 2011 (zobrazeny červeně). Dále jsou v mapě uvedeny úseky, které jsou připraveny k realizaci v roce 2012 (oranžově). Tyto úseky byly do konce roku 2013 úspěšně realizovány. Žlutou barvou jsou na obrázku zakresleny úseky, které jsou plánovány právě v období 2014 – 2020. Z obrázku je také patrné, že se jedná hlavně o propojovací části dosud dokončených úseků.

Celková délka těchto propojovacích úseků by měla činit 10 kilometrů. Náklady na realizaci propojení stávajících úseků dosud nebyly vyčísleny. Pro odhad celkových nákladů jsem vycházel z cenových nabídek jednotlivých společností zabývajících se realizací a výstavbou cyklostezek. Většina cyklostezek na území města má jako povrch asfalt. Cena za metr délky při obvyklé šířce cyklostezky 3 metr činí průměrně 2 500 Kč, včetně betonových obrubníků, zemních prací a dopravního značení. Tato cena je bez DPH. Při celkové délce 10 kilometrů by tedy celková cena činit 25 000 000 Kč bez DPH (2 500 Kč x 10 000 metrů).

7.2 Síťová analýza

V této části diplomové práce využiji znalosti získané v průběhu studia v předmětu Kvantitativní metody v rozhodování.

Síťová analýza patří k nejčastěji aplikovaným a propracovaným metodám operačního výzkumu. Důvodem je úzké sepejetí s praxí a přístupná softwarová podpora. (Kolčavová, 2010, s. 137)

V této části diplomové práce provedu analýzu kritické cesty vybraného projektu za pomoci metody CPM – metody kritické cesty.

Metoda CPM je metodou deterministickou, protože doba trvání všech činností je pevně daná a neuvažujeme o možnosti jejich změny. (Kolčavová, 2010, s. 142)

Na základě mých výpočtů, které si následně ověřím pomocí počítačového programu WinQSB budu schopen určit kritickou cestu.

Kritickou cestou rozumíme sled kritických činností mezi vstupním uzlem (začátek projektu) a výstupním uzlem (konec projektu). (Kolčavová, 2010, s. 144).

Výstupem z programu WinQSB je síťový graf. Jedná se o orientovaný, nezáporně hranově ohodnocený graf, který neobsahuje cyklus a obsahuje právě jeden vrchol, ze kterého hrany pouze vycházejí a právě jeden vrchol, do kterého hrany pouze vcházejí. (Kolčavová, 2010, s. 139)

V níže uvedené tabulce uvádím jednotlivé činnosti, které souvisí s realizací projektu. V tabulce je uvedena doba trvání jednotlivých činností a také zde najdeme informaci o tom, jak na sebe jednotlivé činnosti navazují.

činnost	popis činnosti	doba trvání ve dnech	předchozí činnost
A	Zpracování studie a návrhů možných projektů	60	-
B	Výběr nejvhodnějšího návrhu	7	A
C	Zpracování projektové dokumentace	60	B
D	Žádost o finanční příspěvek na realizaci projektu	80	C
E	Výzva k podání nabídek na veřejnou zakázku	30	D
F	Hodnocení nabídek + výběr nejlepší nabídky	5	E
G	Uzavření smlouvy s dodavatelem	1	F
H	Terénní práce	20	G
I	Uložení obrubníků + položení podkladové vrstvy	20	H
J	Položení asfaltového povrchu	40	I
K	Montáž osvětlení cyklostezky	60	J
L	Instalace bezpečnostních prvků	15	J
M	Úprava zeleně v těsné blízkosti cyklostezky	5	K,L
N	Dokončovací práce	5	M
O	Kolaudace	1	N

Tabulka 12: Činnosti týkající se realizace projektu

(vlastní zpracování)

Pro přehlednost a srozumitelnost je nutné uvést charakteristiky uzlů pro jednotlivé činnosti projektu.

Charakteristiky uzlů:

- **TM** – nejdříve možný termín uzlu,
- **TP** – nejpozději přípustný termín uzlu,
- **i, j** – pořadové číslo uzlu – platí $i < j$. (Kolčavová, 2010, s. 143)

Časové charakteristiky:

- **t_{ij}** – doba trvání projektu,
- **ZM_{ij}** – nejdříve možný začátek provádění činností,
- **KM_{ij}** – nejdříve možný konec provádění činností,
- **ZP_{ij}** – nejdříve přípustný začátek provádění činností,
- **KP_{ij}** – nejpozději přípustný konec provádění činností. (Kolčavová, 2010, s. 143)

Metoda CPM, kterou ve své diplomové práci využívám, má tři fáze:

1. Výpočet nejdříve možných začátků a konců činností

- výpočet probíhá od vstupního uzlu k výstupnímu a po ukončení první fáze se dozvime nejdříve možný termín ukončení celého projektu,

- výsledná hodnota představuje nejkratší možnou dobu projektu, ve které lze celý projekt realizovat. (Kolčavová, 2010, s. 143)

2. Výpočet nejpozději přípustných začátků a konců činností

- v tomto případě výpočet probíhá od výstupního uzlu k vstupnímu (opačný postup než v první fázi),
- v této fázi platí:
 - $TM_j = TP_j$,
 - $TP_j = KP_{ij}$,
 - $Z_{pij} = KP_{ij} - t_{ij}$. (Kolčavová, 2010, s. 143)

3. Výpočet časových rezerv

- rozlišujeme tři druhy časových rezerv – rezerva celková, volná a nezávislá,
- **celková rezerva** – vyjadřuje velikost časového intervalu, o který lze zpozdit nebo odsunout ukončení realizace projektu, aniž by se změnila celková doba realizace,
- při výpočtu celkové rezervy platí $RC_{ij} = TP_j - t_{ij} - TM_i$ (Kolčavová, 2010, s. 143 – 144),
- **volná rezerva** – vyjadřuje velikost časového intervalu, o který lze zpozdit ukončení realizace činnosti, aniž by se tím zabránilo bezprostředně následujícím činnostem začít realizaci v nejdříve možném termínu,
- při výpočtu volné rezervy platí $RV_{ij} = TM_j - t_{ij} - TM_i$, (Kolčavová, 2010, s. 144)
- **nezávislá rezerva** – vyjadřuje velikost časového intervalu, o který lze zpozdit ukončení realizace činnosti, která začala v nejpozději přípustném termínu, aniž by se tím zabránilo bezprostředně následujícím činnostem začít realizaci v nejdříve možném termínu,
- při výpočtu nezávislé rezervy platí $RN_{ij} = \max(TM_j - t_{ij} - TP_i, 0)$. (Kolčavová, 2010, s. 144)
- mezi celkovou rezervou, volnou rezervou a nezávislou rezervou musí současně platit vztah $RC_{ij} \geq RV_{ij} \geq RN_{ij}$. (Kolčavová, 2010, s. 144)

činnost	i	j	tij	nejdříve možný		nejpozději přípustný		rezervy		
				začátek	konec	začátek	konec	RC	RV	RN
A	1	2	60	0	60	0	60	0	0	0
B	2	3	7	60	67	60	67	0	0	0
C	3	4	60	67	127	67	127	0	0	0
D	4	5	80	127	207	127	207	0	0	0
E	5	6	30	207	237	207	237	0	0	0
F	6	7	5	237	242	237	242	0	0	0
G	7	8	1	242	243	242	243	0	0	0
H	8	9	20	243	263	243	263	0	0	0
I	9	10	20	263	283	263	283	0	0	0
J	10	11	40	283	323	283	323	0	0	0
K	11	12	60	323	383	323	383	0	0	0
L	12	13	15	323	338	368	383	45	0	0
M	13	14	5	383	388	383	388	0	0	0
N	14	15	5	388	393	388	393	0	0	0
O	15	16	1	393	394	393	394	0	0	0

Tabulka 13: Výpočet kritické cesty projektu

(vlastní zpracování)

Ve výše uvedené tabulce jsou vypočítány nejdříve možné začátky a konce jednotlivých činností projektu, dále jsou v tabulce vypočítány nejdříve přípustné začátky a konce činností projektu a také jsou zde vypočítány časové rezervy.

Z mých výpočtů je patrné, že nejkratší možná doba realizace projektu je 394 dní, délka kritické cesty je také 394 dní a kritická cesta je tvořena činnostmi:

$$\mathbf{A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D \rightarrow E \rightarrow F \rightarrow G \rightarrow H \rightarrow I \rightarrow J \rightarrow K \rightarrow M \rightarrow N \rightarrow O}$$

Časová rezerva mi vyšla pouze u činnosti **L**, která se nenachází na kritické cestě a tato rezerva je dle mých výpočtů 45 dní. Jedná se o celkovou časovou rezervu.

Informace, které získáme rozborem kritické cesty, nám slouží k hlubšímu rozboru projektu. Časové vztahy jsou závislé i na finančních možnostech, jelikož zkrácení doby trvání jednotlivých činností projektu lze pouze na úkor zvýšení nákladů. (Kolčavová, 2010, s. 144)

V další části své diplomové práce si ověřím výpočty pomocí programu WinQSB.

Obrázek 3: Zadání vstupních dat do programu WinQSB

(vlastní zpracování pomocí programu WinQSB)

Obrázek 3 zobrazuje první krok při zadávání vstupních informací do programu WinQSB. Nejpodstatnější je uvést informaci o počtu aktivit (Number of Activities), dále zadat, že budeme pracovat s časovou jednotkou dny (Time Unit). Ostatní funkce jsou již přednastaveny (Problem Type, Data Entry Format, Select CPM Data Field).

Activity Number	Activity Name	Immediate Predecessor (list number/name, separated by ',')	Normal Time
1	A		60
2	B	A	7
3	C	B	60
4	D	C	80
5	E	D	30
6	F	E	5
7	G	F	1
8	H	G	20
9	I	H	20
10	J	I	40
11	K	J	60
12	L	J	15
13	M	K,L	5
14	N	M	5
15	O	N	1

Obrázek 4: Zadání činností projektu do programu WinQSB

(vlastní zpracování pomocí programu WinQSB)

Další krok při stanovení kritické cesty pomocí programu WinQSB je zobrazen na obrázku 4. Zde bylo nutné zadat názvy jednotlivých činností, dále jejich pořadí a dobu trvání každé činnosti.

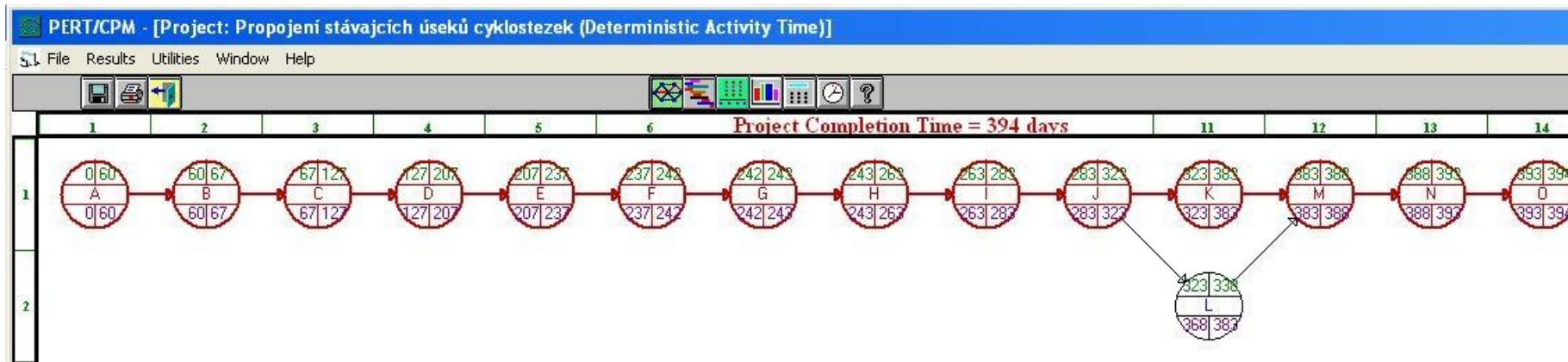
04-22-2014 19:47:34	Activity Name	On Critical Path	Activity Time	Earliest Start	Earliest Finish	Latest Start	Latest Finish	Slack (LS-ES)
1	A	Yes	60	0	60	0	60	0
2	B	Yes	7	60	67	60	67	0
3	C	Yes	60	67	127	67	127	0
4	D	Yes	80	127	207	127	207	0
5	E	Yes	30	207	237	207	237	0
6	F	Yes	5	237	242	237	242	0
7	G	Yes	1	242	243	242	243	0
8	H	Yes	20	243	263	243	263	0
9	I	Yes	20	263	283	263	283	0
10	J	Yes	40	283	323	283	323	0
11	K	Yes	60	323	383	323	383	0
12	L	no	15	323	338	368	383	45
13	M	Yes	5	383	388	383	388	0
14	N	Yes	5	388	393	388	393	0
15	O	Yes	1	393	394	393	394	0
	Project	Completion	Time	=	394	days		
	Number of	Critical	Path(s)	=	1			

Obrázek 5: Řešení kritické cesty pomocí programu WinQSB

(vlastní zpracování pomocí programu WinQSB)

Obrázek 5 zobrazuje výsledky zpracované programem WinQSB. Stejně, jako u mých výsledků, vyšla celková délka realizace projektu 394 dní, na kritické cestě neleží pouze činnost L a u této činnosti vzniká celková časová rezerva 45 dní.

Pomocí programu WinQSB můžeme také vygenerovat síťový graf, ze kterého je kritická cesta jasně vidět.

Obrázek 6: Grafické řešení pomocí programu WinQSB

(vlastní zpracování pomocí programu WinQSB)

Na obrázku 6 je kritická cesta zobrazena červenou barvou. Lze z něj snadno vyčíst, že činnost L neleží na kritické cestě. Z grafického řešení lze také vyčíst, že doba trvání projektu bude skutečně 394 dní.

7.3 Financování projektu

V následující části diplomové práce se zaměřím na možnosti financování vybraného projektu. Nabízejí se dvě možnosti financování projektu, a to buď vlastními, nebo cizími zdroji, kdy si cizí zdroje můžeme rozdělit na návratné a nenávratné.

Vlastní zdroje

Město Prostějov momentálně nemůže financovat investiční akci ve výši odhadovaných 25 milionů Kč z vlastních zdrojů. Proto bych variantu financování projektu z vlastních zdrojů nedoporučil.

Výhodou financování projektu z vlastních zdrojů je, že nedochází k dalšímu zadlužování města, jako by tomu bylo u využití úvěru.

Pokud by se město rozhodlo pro financování projektu vlastními zdroji, bylo by nutné peněžní prostředky na realizaci nákladů zajistit např. prodejem majetku ve vlastnictví města. Město však momentálně neuvažuje o žádném rozprodávání svého majetku.

Cizí zdroje – návratné

Jako návratné cizí zdroje označujeme bankovní úvěry od různých bankovních institucí. Většina těchto bankovních institucí má v nabídce svých služeb také úvěry pro municipální sféru.

Zmapoval jsem nabídku u největších bankovních institucí na českém trhu a v následující části uvádím přehled produktů pro veřejný sektor.

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.

- „Úvěr z regionálního rozvojového fondu“,
- výše úvěru do 30 milionů Kč s dobou splatnosti 10 let od podpisu smlouvy o úvěru,
- úroková sazba pevná po celou dobu splácení úvěru stanovená podle vzorce = (sazba 10Y IRS + 1,67 %) : 2,
- odklad splátek jistiny úvěru: až o 3 roky od data podpisu smlouvy o úvěru. (Českomoravská záruční a rozvojová banka, 2014)

Česká spořitelna, a.s.

- „Dodavatelský úvěr – moderní způsob financování komunálních projektů“,
- úhrada ceny projektu až po kolaudaci díla nebo převzetí technologie,
- postupné splácení s možností i nepravidelných splátek,
- doba splatnosti až 15 let s možností odložení první splátky,
- pevná úroková sazba po celou dobu splácení úvěru. (Česká spořitelna, a.s., 2014)

Komerční banka, a.s.

- „Municipální úvěr nad 10 let“,
- výše úvěru závisí na skutečně vynaložených nákladech,
- splácení i čerpání je možná jak jednorázově, tak i postupně,
- úroková sazba je pevná po dobu platnosti smluvních podmínek,
- možnost změnit úrokovou sazbu v závislosti na vývoji úrokových sazeb a na rizikovitosti klienta,
- na konci úročícího období lze splatit celý úvěr bez sankce za předčasné splacení. (Komerční banka, a.s., 2014)

ČSOB, a.s.

- „Účelový úvěr klientům komunální sféry“,
- individuální přístup při vytváření plánu čerpání a splácení,
- možnost odkladu splátek jistiny až o 1 rok od zahájení čerpání,
- optimální způsob a výše úročení,
- přijatelné podmínky pro zajištění úvěrů. (ČSOB, a.s., 2014)

UniCredit Bank, a.s.

- „Investiční úvěr“,
- možnost mimořádných splátek. (UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., 2014)

Pokud by se město Prostějov rozhodlo financovat realizaci projektu pomocí úvěru u některé z bankovních institucí, doporučil bych produkt od České spořitelny. Produkty všech bankovních institucí jsou na podobné bázi a téměř se neliší. Českou spořitelnu bych doporučil z důvodu, že má u této instituce město Prostějov zřízen bankovní účet a také již několikrát využilo i úvěrové produkty této banky.

Cizí zdroje nenávratné

Jako nenávratné cizí zdroje označujeme dotace. Jedná se o nenávratné finanční prostředky určené pro předem daný účel. Město Prostějov často využívá pro financování svých investičních projektů právě dotace.

V následující části diplomové práce se zaměřím právě na možné dotační tituly, ze kterých by bylo možné vybranou investiční akci financovat.

Státní fond dopravní infrastruktury

Pro rok 2014 stanovil Státní fond dopravní infrastruktury pravidla pro poskytování příspěvků na výstavbu a údržbu cyklistických stezek.

Dle těchto pravidel lze příspěvek poskytnout pouze na:

- výstavbu cyklistické stezky nebo
- údržbu cyklistické stezky. (Státní fond dopravní infrastruktury, 2014)

Z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury lze v roce 2014 poskytnout příspěvek na vybranou akci maximálně do výše 85 % celkových uznatelných nákladů stavební části akce při výstavbě cyklistické stezky nebo celkově uznatelných nákladů na údržbu cyklistické stezky, případně její části realizované v roce 2014 s maximální výší příspěvku 10 mil. Kč. (Státní fond dopravní infrastruktury, 2014)

Limitní výše příspěvku pro jednoho žadatele na více akcí činí 20 mil. Kč a příspěvek Státního fondu dopravní infrastruktury nelze kombinovat s prostředky strukturálních fondů Evropské unie. (Státní fond dopravní infrastruktury, 2014)

Je nutné dodat, že příspěvky ze Státního fondu dopravní infrastruktury nejsou prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie.

Příjemcem dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury může být obec, jako vlastník cyklistické stezky, na jejímž katastrálním území se cyklistická stezka nachází, popřípadě dobrovolný svazek obcí, pokud je akce, pro kterou je příspěvek žádán v souladu s činností dobrovolného svazku obcí. (Státní fond dopravní infrastruktury, 2014)

Příspěvek ze Státního fondu dopravní infrastruktury je účelový a jeho čerpání je vázáno na financování akce, na kterou byl poskytnut a to prostřednictvím účtu příjemce zřízeného u ČNB, ze kterého budou prováděny platby, resp. úhrady faktur. (Státní fond dopravní infrastruktury, 2014)

Na poskytnutí příspěvku ze Státního fondu dopravní infrastruktury není právní nárok. (Státní fond dopravní infrastruktury, 2014)

O příspěvek lze požádat i na již započaté akce, je však nutné samostatné vyčíslení nákladů na etapu akce, pro kterou se příspěvek žádá a která má být realizována.

Příspěvek je určen na úhradu nákladů stavební části v roce 2014 v případě výstavby cyklistické stezky (investiční náklady) a v případě údržby cyklistické stezky na úhradu nákladů na údržbu cyklistické stezky (neinvestiční náklady) v roce 2014. (Státní fond dopravní infrastruktury, 2014)

Celkové náklady projektu byly odhadnuty na 25 mil. Kč. Jak uvádím výše, maximální výše příspěvku na více akcí pro jednoho žadatele může činit maximálně 20 mil. Kč. Z toho důvodu by pro město Prostějov bylo nejvhodnější rozdělit projekt do několika etap realizovaných v několika letech se zahájením již v roce 2015.

Při předpokladu zachování stejných podmínek pro poskytnutí příspěvku i v roce 2015 by se tak město podílelo na spolufinancování projektu 15ti % z celkové částky, až 85% finančních prostředků může činit příspěvek ze Státního fondu dopravní infrastruktury.

V roce 2013 dosahovala maximální výše příspěvku ze Státního fondu dopravní infrastruktury 65%, pro rok 2015 dosud nebyla maximální výše příspěvku stanovena.

Je však pravděpodobné, že tak, jako v předchozích letech, bude i v letech následujících vypsána výzva na výstavbu a údržbu cyklistických stezek.

Regionální operační program

V rámci regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava bylo v období 2007 – 2013 uveřejněno několik výzev pro realizaci výstavby cyklistických stezek. Momentálně však není žádná výzva zveřejněna.

Integrovaný regionální operační program

V případě realizace projektu nejdříve v roce 2015 se jako vhodný nástroj financování investiční akce nabízí Integrovaný regionální operační program, který bude navazovat na Regionální operační programy z programovacího období 2007 – 2013.

Integrovaný regionální operační program bude realizován v programovacím období 2014 – 2020.

Prioritou Integrovaného regionálního operačního programu je umožnění vyváženého rozvoje území, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014a)

Cíle programu bude dosaženo snižováním územních rozdílů, zkvalitněním infrastruktury a posílením konkurenceschopnosti v regionech. Dále pak posílením veřejných služeb, zaměstnanosti a podpory vzdělanosti, jako jednoho z pilířů zvyšování kvality života obyvatel, a posílením institucionální kapacity veřejné správy. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014a)

Vycházel jsem z Programového dokumentu IROP ve verzi k 28. 2. 2014 pro neformální vyjednávání s Evropskou komisí.

Po prostudování Programového dokumentu bych pro projekt realizace propojení stávajících úseků cyklostezek doporučil:

- **Prioritní osu 1:** Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony,
- **Investiční prioritě 7c prioritní osy 1:** Rozvoj a zlepšování dopravních systémů šetrných k životnímu prostředí, včetně systémů s nízkou hlučností, a nízkouhlíkových dopravních systémů, včetně vnitrozemské a námořní lodní dopravy, přístavů, multimodálních spojů a letištní infrastruktury s cílem podporovat udržitelnou regionální a místní mobilitu,
- **Specifický cíl 1.2** Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014a)

Pro naplnění Specifického cíle 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy je nutné splnit několik dílčích cílů, mezi které spadá také vytvoření podmínek pro mobilitu a optimalizaci sítí cyklostezek a cyklotras. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014a)

V Programovém dokumentu jsou také uvedeny typy a příklady financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek ke Specifickému cíli 1.2.

Opatření k rozvoji cyklodopravy obsahují:

- výstavbu a rekonstrukci cyklostezek a cyklotras,
- budování doprovodné infrastruktury ve vazbě na další systémy dopravy,
- realizace cyklistických jízdních pruhů. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014a)

Hlavními cílovými skupinami byly v Programovém dokumentu označeny:

- obyvatelé,
- návštěvníci,
- dojíždějící za prací a za službami,
- uživatelé veřejné dopravy. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014a)
-

Příjemci dotace dle Programového dokumentu mohou být:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizace zřizované nebo zakládané kraji. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014a)

Vyhodnocení možností financování investiční akce města Prostějov

Na základě mnou provedené analýzy možností financování investiční akce města Prostějov bych shrnul možnosti a vybral nejvhodnější variantu.

Financování projektu z vlastních zdrojů by zatížilo rozpočet města o odhadovaných 25 milionů Kč. Město Prostějov si však momentálně nemůže dovolit uvolnit takové množství finančních prostředků a proto není tato varianta financování investiční akce vhodná.

Jako další možnost jsem v analýze uvedl využití úvěru u některé z bankovních institucí. Město Prostějov však využívá bankovní úvěry jen v nezbytných případech. Dle informací z Magistrátu města Prostějov není prioritou financovat mnou vybraný plánovaný projekt pomocí bankovního úvěru. Současně je však nutné si uvědomit, že použití bankovního úvěru, jako nástroje pro financování projektů, nemusí být vždy chybou. Za pomoci úvěru město může podpořit svůj rozvoj a zadluženost by vzrostla jen o několik procentuálních bodů.

Jako nejvýhodnější variantu financování investiční akce bych doporučil využití finančního příspěvku ze Státního fondu dopravní infrastruktury v kombinaci s příspěvkem z Integrovaného regionálního operačního programu.

Tyto finanční prostředky nelze kombinovat v rámci jednoho projektu, proto by bylo nezbytné rozdělit projekt realizace na dvě samostatné etapy, a to hlavně proto, že v rámci

Integrovaného regionálního operačního programu dosud nebyla zveřejněna žádná výzva. Realizace by tedy proběhla jako dva samostatné projekty.

„První projekt“ – využití příspěvku ze Státního fondu dopravní infrastruktury

V rámci první etapy je nutné, aby si vedení města Prostějov určilo prioritní propojovací úseky, které mají být vybudovány. Vybudování prioritních úseků by mohlo být financováno právě pomocí finančních prostředků ze Státního fondu dopravní infrastruktury.

Při možnosti realizace tří kilometrů propojovacích úseků cyklostezek by odhadované náklady činily 7,5 milionu Kč. Dle podmínek platných v roce 2014 by bylo možné získat příspěvek ze Státního fondu dopravní infrastruktury až ve výši 85% z celkových uznatelných nákladů, tj. 6 375 000 Kč. Finanční spoluúčast města na realizaci projektu by tedy činila 1 125 000 Kč. Tuto částku může město uhradit buď z vlastních zdrojů, nebo za pomoci bankovního úvěru. Jak uvádím výše, využití bankovního úvěru není vždy chybou.

„Druhý projekt“ – využití příspěvku z Integrovaného regionálního operačního programu

V rámci druhé etapy by město Prostějov využilo pro financování projektu prostředky z Integrovaného regionálního operačního programu. Jak uvádím výše, v rámci tohoto programu bude podporováno také zvyšování podílů udržitelných forem dopravy, tudíž také výstavba a rekonstrukce cyklostezek a cyklotras.

Z Integrovaného regionálního operačního programu by se tedy financovala realizace zbývajících 7 kilometrů propojovacích úseků cyklostezek ve výši 17,5 milionů Kč. V současné době není přesně určeno, jaký objem finančních prostředků bude na jednotlivé prioritní osy v rámci Integrovaného regionálního operačního programu vyčleněn. Vyhlášení prvních výzev je dle harmonogramu příprav programovacího období 2014 – 2020 naplánováno na přelom roku 2014 a 2015. Z toho důvodu doporučuji mít připravené veškeré podklady k realizaci „Druhého projektu“ a neprodleně po zveřejnění vhodné výzvy podat žádost o dotaci.

Pro prostudování Programového dokumentu bych pro projekt realizace propojení stávajících úseků cyklostezek doporučil:

- **Prioritní osu 1:** Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony,
- **Investiční prioritě 7c prioritní osy 1:** Rozvoj a zlepšování dopravních systémů šetrných k životnímu prostředí, včetně systémů s nízkou hlučností, a nízkouhlíko-

vých dopravních systémů, včetně vnitrozemské a námořní lodní dopravy, přístavů, multimodálních spojů a letištní infrastruktury s cílem podporovat udržitelnou regionální a místní mobilitu,

- **Specifický cíl 1.2** Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014a)

Pro naplnění Specifického cíle 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy je nutné splnit několik dílčích cílů, mezi které spadá také vytvoření podmínek pro mobilitu a optimalizaci sítí cyklostezek a cyklotras. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014a)

V případě, že by městu Prostějov nebyla schválena žádost o příspěvek z Integrovaného regionálního operačního programu, popřípadě ani ze Státního fondu dopravní infrastruktury, navrhl bych odložit realizaci projektu a počkat na další výzvy, které by danému projektu odpovídaly.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo navrhnout nejvhodnější způsob financování investiční akce města Prostějov pomocí strukturálních fondů EU. Jako projekt jsem zvolil vybudování propojovacích úseků cyklostezek.

V teoretické části jsem vymezil základní charakteristiku obce, dále pojmy týkající se hospodaření obcí a vybrané ukazatele finanční analýzy. Následně jsem se věnoval možnostem financování obcí pomocí dotací, a to jak na státní úrovni, tak i na úrovni evropských dotací. Také jsem uvedl aktuální informace týkající se programového období 2014 – 2020.

V praktické části jsem nejprve zpracoval socioekonomickou analýzu města Prostějov, zaměřil jsem se na polohu, obyvatelstvo, občanskou vybavenost a služby, infrastrukturu, trh práce a cestovní ruch. Další část praktické části jsem zaměřil na analýzu hospodaření města Prostějov v období let 2007 - 2012. Zaměřil jsem se hlavně na analýzu rozpočtu města ve sledovaném období, analyzoval jsem změny jednotlivých příjmů a výdajů. Z analýzy rozpočtu jsem zjistil, že ve sledovaném období bylo město třikrát v deficitu a třikrát v přebytku. Pokud sečteme salda rozpočtů ve sledovaném období let 2007 – 2012, dojdeme k závěru, že město Prostějov hospodařilo ve sledovaném období s přebytkem větším než 7 milionů Kč.

V další kapitole praktické části jsem vypočítal vybrané ukazatele finanční analýzy. Jednalo se o ukazatel autarkie, běžnou likvidity a ukazatel dluhové služby.

Poslední kapitola praktické části je věnována samostatnému projektu vybudování propojovacích úseků cyklostezek na území města Prostějov. V této kapitole jsem nejprve popsal současný stav a zdůvodnil jsem, proč je nutné propojovací úseky vybudovat. Následně jsem vypracoval síťovou analýzu, na jejímž základě jsem byl schopen určit nejkratší dobu realizace projektu, která mi vyšla na 394 dní. Tato doba je však možná jen v situaci, že se výstavba propojovacích úseků bude realizovat jako jeden projekt bez jakýchkoliv přerušení realizace. Poté jsem se zaměřil na možnosti financování vybrané investiční akce. Jako nejvhodnější variantu jsem doporučil kombinaci dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury a dotace z Integrovaného regionálního operačního programu. Doporučil jsem projekt realizace rozdělit na dva samostatné projekty, kdy první část bude financována za pomoci prostředků ze Státního fondu dopravní infrastruktury, druhá, nákladnější část projektu by byla financována za pomoci prostředků z Integrovaného regionálního operačního programu. Věřím, že moje návrhy a doporučení budou přínosem při realizaci projektu

NA SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické zdroje:

- GROSPÍČ, Jiří et al., 2008. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-807-3800-864.
- HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK, 2010. *Kohezní politika v širších souvislostech*. 1. vyd. Žilina: Georg, 216 s. ISBN 978-80-89401-19-2.
- HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ, 2010. *Veřejné finance*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.
- HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ, 2008. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Aleš Čeněk, 234 s. ISBN 978-80-7380-096-3.
- MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, 2009. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal. ISBN 978-80-87029-56-5.
- KOLČAVOVÁ, Alena, 2010. *Kvantitativní metody v rozhodování: studijní pomůcka pro distanční studium*. Vyd. 4., upr. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 194 s. ISBN 978-80-7318-950-1.
- KOUDELKA, Zdeněk, 2006. *Obecní samospráva: Zákon o obcích v komentovaném znění*. Třebíč: AKCENT, s. r. o., 96 s. ISBN 80-7239-193-3.
- KOUDELKA, Zdeněk, 2007. *Samospráva*. Praha: Linde, 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.
- MOLLE, Willem, 2006. *The Economics of European Integration: Theory, Practice, Policy*. Burlington: Ashgate Publishing, Ltd., 446 s. ISBN 978-0-7546-4812-3.
- NAHODIL, František et al., 2009. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 359 s. ISBN 978-80-7380-162-5.
- ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT, 2010. *Regional Development Policies in OECD Countries*. Paris: OECD Publishing, 384 s. ISBN 978-92-64-08722-4.
- OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.
- PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktual. a rozš. vyd. Praha: Grada, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

TOMANCOVÁ, Jaroslava, Jan OBROVSKÝ a Antonín BRTOUN, 2009. *Veřejná správa a finance*. 1.vyd. Brno: Albert, 164s. ISBN 978-80-7326-162-7.

Internetové zdroje:

ČESKÁ SPOŘITELNA, 2014. Investiční úvěr. *Česká spořitelna* [online]. [cit. 2014-04-28]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/podnikatele-firmy-a-institute/mesta-a-obce/investicni-uver/o-produktu-d00009572>

ČESKOMORAVSKÁ ZÁRUČNÍ A ROZVOJOVÁ BANKA, 2014. Úvěr z Regionálního rozvojového fondu. *Českomoravská záruční a rozvojová banka* [online]. [cit. 2014-04-28]. Dostupné z: <http://www.cmzrb.cz/produkty-a-sluzby/uver-z-regionalniho-rozvojoveho-fondu>

ČSOB, 2014. Účelový úvěr klientům komunální sféry. *ČSOB* [online]. [cit. 2014-04-28]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Firmy/Municipality-a-neziskove-organizace/Uvery/Stranky/Ucelovy-uver-klientum-komunalni-sfery.aspx>

KATASTR NEMOVITOSTÍ A KATASTRÁLNÍ MAPA, 2014. Katastrální území Prostějov. *Katastr nemovitostí a katastrální mapa* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: http://www.ikatastr.cz/#zoom=8&lat=57.15631&lon=27.76241&layers_3=000B0FFTFFT

KOMERČNÍ BANKA, 2014. Municipální úvěr nad 10 let. *Komerční banka* [online]. [cit. 2014-04-28]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/verejna-sprava/financovani/municipalni-uver-nad-10-let-v-kc.shtml>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2014b. Monitoring hospodaření obcí: Algoritmy SIMU. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2012 [cit. 2014-04-03]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Monitoring-Pr-001_2012-11-06_Monitoring-hospodareni-obci.xls

- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2014a. Návrh Programového dokumentu IROP ve verzi k 28. 2. 2014 pro neformální vyjednávání Evropskou komisí. *INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM* [online]. [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/d60c2a70-b70c-4944-a442-d958e300ba43/PD-IROP-28-2-2014_final_CZE.pdf
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, 2014b. Příprava období 2014 - 2020. *Strukturální fondy* [online]. [cit. 2014-04-30]. Dostupné z: <http://strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Kohezni-politika-EU>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, 2014c. Příprava programů pro programové období 2014-2020. *Strukturální fondy* [online]. [cit. 2014-04-30]. Dostupné z: <http://strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Kohezni-politika-EU/Operacni-programy>
- ROZPOČET OBCE, 2014a. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2007. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2007#rok>
- ROZPOČET OBCE, 2014b. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2007. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2007&vydaje=provozni#vydaje>
- ROZPOČET OBCE, 2014c. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2007. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2007&vydaje=investicni#vydaje>
- ROZPOČET OBCE, 2014d. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2008. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2008#rok>
- ROZPOČET OBCE, 2014e. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2007. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2008&vydaje=provozni#vydaje>
- ROZPOČET OBCE, 2014f. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2007. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2008&vydaje=investicni#vydaje>

- ROZPOČET OBCE, 2014g. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2009. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2009#rok>
- ROZPOČET OBCE, 2014h. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2007. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2009&vydaje=provozni#vydaje>
- ROZPOČET OBCE, 2014i. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2007. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2009&vydaje=investicni#vydaje>
- ROZPOČET OBCE, 2014j. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2010. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2010#rok>
- ROZPOČET OBCE, 2014k. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2007. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2010&vydaje=provozni#vydaje>
- ROZPOČET OBCE, 2014l. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2007. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2010&vydaje=investicni#vydaje>
- ROZPOČET OBCE, 2014m. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2011. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2011#rok>
- ROZPOČET OBCE, 2014n. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2007. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2011&vydaje=provozni#vydaje>
- ROZPOČET OBCE, 2014o. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2007. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2011&vydaje=investicni#vydaje>
- ROZPOČET OBCE, 2014p. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2012. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostejov?rok=2012#rok>

- ROZPOČET OBCE, 2014q. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2007. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostějov?rok=2012&vydaje=provozni#vydaje>
- ROZPOČET OBCE, 2014r. Prostějov: Rozpočet obce v roce 2007. *Rozpočet obce* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/589250-prostějov?rok=2012&vydaje=investicni#vydaje>
- STÁTNÍ FOND DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY, 2014. Pravidla pro poskytování příspěvků na výstavbu a údržbu cyklistických stezek pro rok 2014. *Státní fond dopravní infrastruktury* [online]. [cit. 2014-04-30]. Dostupné z: http://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/poskytovani-prispevku/cyklisticke-stezky/2013_pravidla_cyklostezky2014.pdf
- STATUTÁRNÍ MĚSTO PROSTĚJOV, 2014a. Cyklostezky. *Statutární město Prostějov* [online]. [cit. 2014-04-30]. Dostupné z: <http://prostějov.eu/files/Urad/cyklistika/pv-stezky-a4-12-2011.pdf>
- STATUTÁRNÍ MĚSTO PROSTĚJOV, 2014c. Profil města. *Statutární město Prostějov* [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: Statutární město Prostějov: Profil města [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://prostějov.eu/files/Urad/OV/profil-prostějov-2011.doc>
- STATUTÁRNÍ MĚSTO PROSTĚJOV, 2014d. Přehled realizovaných cyklistických stezek na území města Prostějova v období 1995 - 2013. *Statutární město Prostějov* [online]. [cit. 2014-04-30]. Dostupné z: <http://prostějov.eu/cz/turista/cyklistika/prehled-realizovanych-cyklistickyh-stezek-uzemi-mesta-prostějova-obdobi-1995-2010.html>
- UNICREDIT BANK, 2014. Financování. *UniCredit Bank* [online]. [cit. 2014-04-28]. Dostupné z: <http://www.unicreditbank.cz/web/firmy/verejna-sprava/financovani>

Prameny práva

- ČESKO, 1993. Ústava České republiky ze dne 16. prosince 1992, č. 1/1993 Sb. *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=40450&recShow=7&nr=1~2F1993&rpp=15#parCnt>

ČESKO, 2000. Zákon č. 128/2000 zde dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: Sbírka zákonů České republiky. *ZákonyČR* [online]. [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: [http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-\(obecnizrizeni\).html](http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-(obecnizrizeni).html)

Interní zdroje

STATUTÁRNÍ MĚSTO PROSTĚJOV, 2014b. Počet obyvatel města Prostějov v letech 2007 – 2013. *Magistrát města Prostějov*.

ÚŘAD PRÁCE ČR, 2014. Vývoje nezaměstnanosti v obcích Olomouckého kraje v letech 2007 – 2013. *Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Olomouci*.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČNB Česká národní banka

ERDF Evropský fond pro regionální rozvoj

EU Evropská unie

SFDI Státní fond dopravní infrastruktury

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: <i>Katastrální území města Prostějov, včetně místních částí</i>	37
Obrázek 2: <i>Cyklostezky na území města Prostějova</i>	57
Obrázek 3: <i>Zadání vstupních dat do programu WinQSB</i>	62
Obrázek 4: <i>Zadání činností projektu do programu WinQSB</i>	62
Obrázek 5: <i>Řešení kritické cesty pomocí programu WinQSB</i>	63
Obrázek 6: <i>Grafické řešení pomocí programu WinQSB</i>	64

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: <i>Výpočet dluhové služby</i>	27
Tabulka 2: <i>Počet obyvatel města Prostějov v letech 2007 – 2013 (k 31.12.)</i>	38
Tabulka 3: <i>Srovnání míry nezaměstnanosti měst Prostějov, Přerov a Šumperk (k 31.12.)</i>	41
Tabulka 4: <i>Příjmy a výdaje rozpočtu města v letech 2007 – 2012 (v tis. Kč)</i>	43
Tabulka 5 <i>Členění příjmů města Prostějov dle druhového členění (v tis. Kč)</i>	44
Tabulka 6: <i>Přehled daňových příjmů města Prostějov v letech 2007 – 2012 (v tis. Kč)</i>	46
Tabulka 7: <i>Výdaje města Prostějov po konsolidaci v období 2007 – 2012 (v tis. Kč)</i>	50
Tabulka 8: <i>Výdaje města Prostějov v období 2007 – 2012 (v %)</i>	51
Tabulka 9: <i>Ukazatel autarkie</i>	53
Tabulka 10: <i>Ukazatel běžné likvidity (v tis. Kč)</i>	54
Tabulka 11: <i>Ukazatel dluhové služby (v tis. Kč)</i>	54
Tabulka 12: <i>Činnosti týkající se realizace projektu</i>	59
Tabulka 13: <i>Výpočet kritické cesty projektu</i>	61

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: <i>Srovnání míry nezaměstnanosti měst Prostějov, Přerov a Šumperk</i>	41
Graf 2: <i>Struktura příjmů a výdajů rozpočtu města Prostějov v letech 2007 – 2012 (v tis. Kč)</i>	44
Graf 3: <i>Členění příjmů města dle druhového členění (v tis. Kč)</i>	45
Graf 4: <i>Vývoj daňových příjmů v období let 2007 – 2012 (v tis. Kč)</i>	46
Graf 5: <i>Vývoj nedaňových příjmů v období let 2007 – 2012 (v tis. Kč)</i>	48
Graf 6: <i>Kapitálové příjmy města Prostějov v období 2007-2012(v tis. Kč)</i>	49
Graf 7: <i>Přijaté transfery po konsolidaci (v tis. Kč)</i>	50
Graf 8: <i>Vývoj běžných výdajů v období let 2007 – 2012 (v tis. Kč)</i>	52
Graf 9: <i>Vývoj kapitálových výdajů v období let 2007 – 2012 (v tis. Kč)</i>	52

